

V

AGISU

Republika naša

Nikoli ni sonce na nebu
sijalo tako toplo

Nikoli

Nikoli še ni bilo tako lepo
kot v srcu takrat,
ko si se rodila

Nikoli

REPUBLIKA NAŠA!

Nikoli ni bilo tako zvesto
kot ljubezen, ki te je vzdala

Nikoli

REPUBLIKA NAŠA!

Nikoli ni v srcu samo ene želje,
kakor za tvoj praznik

Nikoli

REPUBLIKA NAŠA!

Ostani REPUBLIKA vedno
samo NAŠA!

Danica Ivančič

Moja domovina je . . .

Moja domovina je sončen
dan, modro nebo in rdeča zvez-
da. Vlasta Voda

Moja domovina je moja dru-
žina in vse, kar vidim okrog
sebe. Mojca Muršič

Moja domovina je moj dom.
Andrej Satler

Moja domovina je bratska JU-
GOSLAVIJA. Mateja Petrovič

Moja domovina je svobodna
dežela in v njej je mir.
Metka Mlakar

Moja domovina je dom svo-
bodnih in enakopravnih ljudi.
Renata Topolovec

Moja domovina je ena izmed
prvih neuvrščenih držav.
Aleš Fras

Moja domovina je moja mati
in moj dom. Marjanca Horvat

Moja domovina so reke, hri-
bi, gore, polja, Jadransko mor-
je, svobodni in prijazni ljudje.
Roman Petrovič

Moja domovina so sončni
travniki, gozdovi, polja, vasi in
mesta. Silva TOPLAK

Učenci 4. c
OŠ Franc Osojnik Ptuj

Srečen praznik, republika!

Prispevajmo tudi mi svoj delež

GLASUJMO »ZA«

Vsi učenci naše šole si želimo, da bi naši starši glasovali ZA. Glasovi ZA bi za nas pomenili lepšo, bolj zdravo in srečnejšo prihodnost.

Če bodo starši glasovali ZA bomo mi mladi, njihovi otroci pokazali hvaležnost s tem, da se bomo pridno učili in postali koristni in zavedni člani naše družbe.

Glas ZA bo tudi pokazal visoko zavest naših staršev.

Dragi starši, učenci naše šole vas prosimo, glasujte ZA!

Jamnik Petra, 3. a, OŠ Olga Meglič Ptuj

Tudi mi smo pomagali pri spravilu sadja

Bil je lep dan. Po zvočnikih smo zvedeli, da gremo pobirat jabolka. Bili smo veseli. Tovarišica nam je naročila, da se ne bi lepo oblekli. Želeli smo si, da bi bil lep dan.

Po končanem pouku smo se zbrali pred šolo in odšli na Pano-ramo. Ko smo pobirali, nam je zmanjkalo zabojev. Počakati smo morali, da traktor pripelje nove. Pobirali smo lepa jabolka in jih zlagali v zaboj. Po končanem pobiranju smo se sladkali. Kljub temu, da smo bili izmučeni, smo bili veseli, da smo pomagali kmetijski zadrugi.

Jasna Veršič, 4. c, OŠ Franc Osojnik Ptuj

GLASUJMO ZA!!

Ponosna sem na svoje starše, ker sem prepričana, da razumijo pomembnost novega samoprispevka!

Pušker Andrija
5. a.

Kljub temu, da sem se odločil za pomorsko šolo, sem mamico in očka prosil, naj glasujeta ZA.

Mamica in očka, glasujta ZA referendum, ker bom tudi jaz hodila v CSUI in bom še štiri leta doma pri vaju.

Alice

Referendum mora uspeti

Pet let določenih za prvi občinski samoprispevek je poteklo. V tem obdobju smo zgradili veliko novih šolskih prostorov. V Trnovski vasi in v Markovcih stojita novi sodobno opremljeni šoli. Najbolj pomemben pa je CSUI, ki ga bomo drugo leto začeli obiskovati tudi učenci osmih razredov osnovnih šol.

Toda srednješolski center še ni popoln. Nima še delavnic, ki jih posebej potrebujejo bodoči metalurgi in kovinarji. Potrebujemo tudi telovadnico in športne objekte, saj morajo sedaj dijaki k telovadbi na stadion, pozimi pa v halo Mladiko, za kar porabijo precej časa.

Učenci pogrešajo tudi kuhinjo, saj so bili v osnovni šoli navajeni na malico in kosilo.

Svojemu namenu je tudi odslužila OŠ v Lovrencu, OŠ Ivan Spolnjak pa potrebuje telovadnico.

Nekateri starši tarnajo, zakaj bi glasovali za samoprispevek, če pa njihov otrok sploh ne bo obiskoval šole v Ptuj.

Mislim, da to ni prav, saj ne gradimo tega samo za svoje otroke, ampak tudi za bodoče rodove. Saj tudi v drugih občinah šole niso zrastle same od sebe. Tudi tam so se občani odločali za samoprispevek. Zato ne mislite samo nase in na svoje težave ampak tudi na druge. To je tovariško!

Tako referendum mora uspeti!

Jančič Valerija, 8. a, OŠ Tone Žnidarič Ptuj

Novi referendum

Starši bodo glasovali na referendumu. Z njim bodo dogradili srednješolski center in telovadnico. Vsi učenci bodo našim staršem hvaležni za denar, ki ga bodo prispevali.

Mateja Markič

2. c

Osn. š. Franc Osojnik
Ptuj

Starši, glasujte za dograditev srednješolskega centra

V Ptuj stoji velik srednješolski center. Manjka mu še telovadnica, kuhinja in razni kabineti. Starši, tudi mi bomo hodili v to šolo, zato prosimo, glasujte za referendum. Odrekel se bom raje kakšni igrači, samo da bodo dokončalilepo šolo. Prosim vas, glasujte »za«. Tudi tovarišica bo glasovala za referendum.

Krajnc Boštjan, 4. a, OŠ Franc Osojnik Ptuj

O novem referendumu

Pred nekaj leti je bil v Ptuj sprejet samoprispevek. S tem denarjem so zgradili šolo v Markovcih in Trnovski vasi. V Ptuj imamo tudi srednješolski center. Ta še ni zgrajen. V decembru bodo naši starši ponovno glasovali za novi samoprispevek. Z njim bodo dogradili telovadnico in delavnice v centru.

Mi otroci si želimo, da starši glasujejo za referendum.

Polanca Holc, 2. c, OŠ Franc Osojnik Ptuj

Želim si, da bi očka in mamica glasovala Za, ker ko bom končala osemletko, bom v šoli že imela toplo malico in telovadnico.

Lidija

Referendum mora uspeti, ker bi se rada učila sita in telovadila v topli telovadnici.

Alenka
Z dograditvijo srednješolskega centra bi prihranili precej denarja, čeprav nekateri mislijo drugače.

Eva

Pred novim referendumom

Ulice so zaradi jesenskega dežja samotne, dozdeva se, da spijo in da se hiše ob ozkih prehodih naslanjajo druga na drugo. Veter se besno zaganja v okna, kaplje derejo po zidnih žlebovih do tal. Redka sprehajalka sem in še jaz bi skoraj spregledala pisan plakat. Bode v oči, vzbujajo pozornost na starem, črno okrušenem zidu. Nič posebnega ni v teh predreferendumskih dneh. Že ves teden opozarja in vabi meščane »ZA«.

Dobrih štirinajst dni poležava na klopi v naši kuhinji posebna številka TEDNIKA, a se mi do danes ni zdelo vredno pogledati ga. Začuda ga vzamem v roke in prelistam. Vedno bolj jezna opažam, da je tovarišica ravnateljica danes pri pouku družbeno moralne vzgoje imela prav. Ob njeni razlagi, čemu novi referendum, smo še na pol zaspani brezvestno prikimavali, sedaj pa me kot dokaz resničnosti njenih besed iz časopisa pozdravlja moderna zgradba centra srednjega usmerjenega izobraževanja, nova šola v Markovcih in Trnovski vasi. Tovarišica nas je ob navedenih pridobitvah spodbudila: »Pogovorite se s starši o glasovanju, saj bo šlo tudi za vaše dobro!»

»Ja, ja. Kot vedno, ožemanje delavskih žepov in najosnovnejše potrebe,« me je navdajala jeza z vso močjo.

In sedaj se sprašujem: »Kako bom popravila narejeno napako? Saj sem vedno dejala, da sem prenačelnih sodb!»

Navadno prepozno vidim, da ne gre pri samoprispevkih le za nekoristno izžemanje, danes pa morda še ni prepozno. Še pravčasno sem uvidela, kaj pomenijo šolarjem v Markovcih in Trnovski vasi nove učilnice, primerne sanitarije in boljši pogoji za učenje. Si sploh jaz, ki imam v šoli na razpolago vse pripomočke od telovadnice, igrišč, do tehničnih strojev, lahko predstavljam, kaj bi ptujski srednješolci pridobili s primernimi pogoji pri uri telovadbe in praktičnega izpopolnjevanja? Odkrit odgovor bi bil ne, a še prehitro bom sama občutila nujnost novih objektov kot dijakinja.

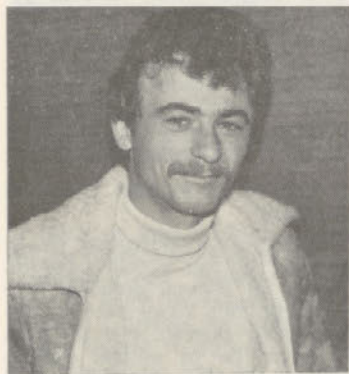
Odločitev je padla in zares bom poskušala pozitivno vplivati na starše in njihovo odločitev. Očeta in mame še ne bo kmalu iz službe, do takrat pa bom stopila v šolo po plakat. Tovarišica za likovno vzgojo mi ga je ponudila. Mislim, da ga bo jutri kdo od mimoidočih opazil v izložbi trgovine.

Natalija Meglič, 8. b, OŠ Tone Žnidarič

Udeležil sem se 27. političnega seminarja v Radovljici

Iz naše DO se je udeležil seminarja tov. Milan Petek iz TOZD Kovinska obdelava. Povprašali smo ga:

- Kakšni so njegovi vtisi o seminarju?
- Kakšno je njegovo mnenje o samoupravljanju nasploh in v naši DO?
- So takšni seminarji dovolj kvalitetni, da upravičijo stroške?
- Kakšne ima plane v nadaljnjem političnem življenju?
- Kako iz težav?

V DO »AGIS« sem zaposlen od 6. 12. 1976 dalje. Po poklicu sem orodjar, delam pa na delovnem mestu statističnega kontrolorja v TOZD Kovinska obdelava. Sem predsednik OO ZSMS TOZD Kovinska obdelava in član IO OOS TOZD Kovinska obdelava.

V politično šolo sem bil poslan bolj slučajno kot pa planirano. Prav zaradi tega slučaja sem intenzivno delal, ter šo'lo končal zelo uspešno. Moram povedati še to, da se za moje delo ni nihče zanimal, kaj šele, da bi mi pomagal premagovati težave s katerimi sem se srečeval v šoli. Tu mislim predvsem na OOS TOZD Kovinska obdelava in konferenco sindikata DO AGIS.

Moj delovni dan pa je potekal takole:

Po zajtrku smo ob 8. uri pričeli s predavanjem do 13. ure. Po kosilu smo imeli individualno učenje in učenje po skupinah. V vsaki skupini je bilo po pet slušateljev. Ob 16.30 smo ponovno nadaljevali s predavanjem do 17.30. Po večerji pa smo prirejali kulturne programe. Naše življenje in delo se je odvijalo v domu SIC Radovljica.

Zraven rednega predavanja in dela pa smo še obiskovali DO, kjer imajo vzorno samoupravljanje in to: »Verige« — Lesce, »Elan« — Begunje, »Litostroj« — Ljubljana, »Sava« — Kranj, »Ibi« — Kranj in na koncu še DO »Nikola Tesla« v Zagrebu.

Skupno smo imeli 411 ur rednega predavanja oz. 46 delovnih dni.

Samoupravljanje ni iznajdba jugoslovanske teorije in prakse, niti socialistično samoupravljanje v Jugoslaviji edina možna oblika samoupravljanja. Samoupravne ideje in težnje so se na različne načine izražale v številnih borbah delavskega razreda in naprednih ljudi in gibanj za svobodo dela in človeka in v vseh dosedanjih socialističnih revolucijah. Je pa naše samoupravljanje natančno začrtano, kar pome-

ni dejansko uresničevanje temeljev znanstvenega socializma v praksi, ki so ga opredelili klasiki marksizma: Marx Engels in Lenin. Žal pa pri nas v DPO in drugih organih niso v večini »pravi« ljudje, kar pomeni zavor samoupravljanja in sindikat bi moral tukaj ukrepati tako, da bi tem ljudem »pokazali« pravo pot, ki si jo želimo (izobraževanje ob delu) in bi se samoupravljanje razvijalo in razvilo v vsesplošni družbeni sistem naše socialistične demokracije.

Nosilec oblasti in upravljanja družbenih zadev je delavski razred z vsemi delovnimi ljudmi (88. člen ustave SFRJ).

Te vloge ne morejo uresničevati spontano in neorganizirano, temveč morajo biti organizirani v OZD in drugih samoupravnih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnosti, ter v razrednih in drugih družbenopolitičnih in družbenih organizacijah. Način oz. oblike uresničevanja oblasti in upravljanja so različni:

— odločanje na zborih, z referendumom in z drugimi oblikami osebne izjavljanja,

— odločanje po delegatih v organih upravljanja,

— samoupravno sporazumevanje in dogovarjanje,

— odločanje po delegacijah in delegatih v skupščinah in družbenopolitičnih skupnostih,

— usmerjanje in nadzorstvo dela organov, odgovornim skupščinam družbenopolitičnih skupnosti.

Zaželjeno pa je da bi vsak delavec vsaj delno poznal družbenopolitični sistem SFRJ in SRS, saj bi tako lažje samoupravljal in odločal v korist TOZD in DO.

Udeležba na dvomesečnem političnem seminarju, ki ga že osmo leto organizira RS ZSS in RK ZSMS, pomeni za slehernega tečajnika resno in odgovorno odločitev. Pomeni tudi dokajšnjo spremembo načina življenja, dela, novo prilagoditev in nove odnose itd. Za večino tečajnikov pomeni sodelovanje dokajšnjo žrtev in to večstransko. Naj opozorim zlasti na dve:

— tečajniki so domala vsi mladi očetje in matere, možje in žene. Res je, da jim je zagotovljeno, da njihova družina nebo materialno oškodovana pa vendar je vsak osebno zrel mož ali žena odgovorno izpolnjeval naloge, ki so mu bile zadane.

— Čutili smo odgovornost do tov. sodelavcev iz dela. Zavedali smo se da moramo opravičiti stroške, ki so jih za nas zagotovili in da jim po vrnitvi pomagamo pri premagovanju težav.

Žal pa je prišlo tudi do oteževalnih okoliščin in reakcij oz. komentarjev posameznikov, včasih pa tudi ožjih skupinic sodelavcev v TOZD ali DO, vključno s poslovnimi in posameznimi vodilnimi strokovnimi delavci, saj so nepremišljeno in neutemeljeno napovedovali sladko življenje na račun sodelavcev ali pa da je že doslej bil dovolj pameten in predrzen in se neutemeljeno baje »preoametnega delavca« češ da bo delal sedaj paniko itd. Drugi so spet presojali, da sem odšel na tečaj, da mi ne bi bilo več treba delati saj bom postal »funkcionar« ipd.

Taka in podobna stališča odražajo največkrat bolj subjektivne odnose posameznikov, kot pa pretehtano oceno in objektivni odnos do celovitega dogajanja in pa naporov velike večine za napredek v proizvodnji in samoupravnem reševanju skupnih nalog.

Nimam še nikakršnih planov, kot prvo pa želim opravičiti moje sodelovanje na političnem seminarju.

Takšno kakršno bi samoupravljanje moralo biti in kot ga sedaj poznam, ga pri nas skorajda ni. Kako si lahko predstavljamo uspeš nodelo in življenje brez medsebojnega sodelovanja? Ali si lahko v eni DO z več TOZD-i dovolimo, da nekateri lahko imajo večji standard kot drugi? Zakaj člani samoupravnih organov še zlasti DS in samoupravne delavske kontrole preveč pasivno spremljajo in opravljajo naloge, katere so jim kot izvoljenim delegatom zaupane?

Tudi OO ZK bi morala na vseh področjih bolj aktivno delovati in s svojim delom zagotavljati idejno politično in vodilno usmerjevanje. Bolj pozorni in kritični bi morali biti na delovanju komunistov posameznikov, ter na njihovo odgovornost. Komunist mora delovati in se čutiti odgovornega za delo in stanje razmer v svoji delovni organizaciji. Osebnostno mislim, da se jih velika večina obnaša kot da ima KP oblast ne pa da je KP avantgarda delavskega razreda.

Veliko je slabosti in treba jih je reševati takoj, pa ne na bazi prijateljstva in tovarištva. Nismo dovoliti, da so v naših samoupravnih organih člani, ki so »kontra navijači« našega sistema, ki je edinstven na svetu, ampak se z vsemi močmi boriti proti tem in se rešiti iz težke situacije v kateri se nahajamo.

Delavec, ki vsaj v osnovi pozna sistem samoupravljanja, svojo domovino, njeno zgodovino je pripravljen marsikaj žrtvovati za boljši napredek. Mislim na vse delovne ljudi in občane, ne pa samo na delavca v neposredni proizvodnji, ki bi z garanjem ustvarjal boljši jutri in dohodek TOZD-a oziroma DO.

Mene je politični tečaj v Radovljici osebno obogatil in želim, da se takih seminarjev udeležuje več delavcev, saj bi se tako ustvarila baza za boljše samoupravljanje in hitrejše premagovanje težav, ki so pred nami in kot takšni bili v pomoč IPO in drugim strokovnim delavcem.

Milan PETEK

SMO DOVOLJ DRUŽBENO SAMOZAŠČITNI?

Smo v času stabilizacije in bi se morali stabilizacijsko tudi obnašati. Pri nas je pa ravno narobe. Uničujemo družbeno premoženje, neodgovorno se ponašamo, mislimo, da bomo s takšnim ponašanjem doprinesli družbi korist.

V naši DO ne moremo biti dovolj družbeno samozaščitni. To pa zaradi tega, ker delavci sami povzročajo materialno škodo na zaščitnih ograjah, ki so postavljene okoli temeljnih organizacij. Ograje so namenjene samo, da preprečijo lahek dostop nepovabljenim gostom, kateri bi iz kakršnihkoli razlogov povzročali škodo. Neštetokrat so bile obnovljene žične ograje na določenih mestih, pa vendar niso dolgo služile svojemu namenu. Delavci so jih kar hitro poteptali ali izrezali velike odprtine za lažje odtujevanje družbenega premoženja in črne izhode, na en ali dva kozarčka vina v sosednji obrat KONZUM.

Zakaj smo zaklenili vrata pri družbeni prehrani in mala vrata pri TOZD SERVISI, se sprašujejo delavci delovne organizacije. Primorani smo, da preprečimo takozvane črne izhode in tatvine, ki so se pojavile v TOZD SERVISI. Smatramo, da si delavci nagledajo čez dan potem pa čakajo na priložnost odtujevanja rezervnih delov iz avtomobilov.

Služba družbene samozaščite ugotavlja, da vodji temeljnih organizacij vse premalo opozarjajo svoje podrejene na nedisciplino, ki je močno prisotna v DO. Na zadnji seji koordinacijskega odbora za SLO in DSZ so bili sprejeti sklepi, da se sestavi komisija, ki bo kontrolirala prisotnost delavcev na delovnih mestih. S takšno metodo smo želeli odpraviti nedisciplino ter zvišati proizvodnjo po temeljnih organizacijah. Rezultati kontrolnih obhodov so pokazali delno izboljšanje prisotnosti delavcev na delovnih mestih. Še zmeraj se najdejo posamezniki, ki skušajo na črno zbežati iz DO v oddaljene gostinske lokale. Tudi takšne odkrije kontrola s pomočjo neznanjih oseb preko telefonskega obvestila.

Po vseh teh zapiskih vidimo, da nismo dovolj družbeno samozaščitni, čaka nas še veliko nalog za izboljšanje takega stanja.

Vodja SDS

Naši sodelavci na aktivnem oddihu

Novost v srednjeročnem planu za obdobje 1981/85 je, da smo si začrtali in središtev skupne porabe poslati na »rehabilitacijo« vsako leto nekaj delavcev, zlasti tistih, ki že dalj časa delajo v težjih pogojih dela in so tega potrebni. Ena od oblik je zdravstveno preventivni programirani aktivni oddih kakršnega nam je ponudila HTP Riviera Poreč.

Pri programiranem aktivnem oddihu poleg že samih prirodnih faktorjev kot so sonce, voda, zrak, sprememba okolja in življenjske sredine, na organizem močno delujejo tudi dobro izbrani odgovarjajoči športno-rekreativni stimulansi, ki sodobnemu človeku nadomeščajo nekdanj mnogo bolj zastopane oblike telesne aktivnosti, za katere je zaradi tehnizacije in nepravilnega načina življenja, prikrajšan.

Programirani aktivni oddih temelji na predhodni preverbi funkcionalnih sposobnosti posameznih organskih sistemov in zdravstvenega stanja v celoti, kar ugotavljajo s specialnimi diagnostičnimi postopki v moderno opremljenih ordinacijah. Na ugotovitvah zdravnika za vsakega posameznika sorazmerno njegovim sposobnostim, programirajo strokovnjaki najprimernejše oblike, jakost in trajanje športno rekreativne aktivnosti.

Pravilno odmerjene telesne aktivnosti vplivajo zlasti na izboljšanje dela srčne mišice tako mladih kot starejših, povezano s tem pa tudi na povečanje reakcije in prilagodljivost na fizične obremenitve; izboljšanje presnovnih procesov in s tem racionalnejše koriščenje energije; povečanje živčnomišične skladnosti in preciznosti; povečanje funkcionalnih in delovnih sposobnosti; izboljšanje funkcije dihalnega sistema; povečanje mišične moči; biološko pomlajevanje organizma in še bi lahko natančneje opredelili vpliva take oblike oddiha.

Že uvodoma sem povedal, da je to novost, vsem slabo poznana, in seveda uvedba vsake novosti prinaša težave, pa naj bo še tako dobra.

Izvršni odbor konference sindikata je imenoval komisijo, ki je imela za nalogo pripraviti predlog in vse aktivnosti, ki so potrebne za udeležbo.

Ob pregledu propagandnega materiala in ponudb, ki smo jih dobili, se je komisija odločila, da sprejmemo ponudbo HTP Riviera, saj je bil ponujen program najbolj pester. Predlagala je kriterije za izbiro kandidatov, ki bi se udeležili te oblike rekreacije in opredelila dela, kjer so težji pogoji dela. Po mnenju službe varstva pri delu se je izbirala omejila na delo v galvaniki, livarni in svetilkarni TOZD TAP, na dela v vulkanizaciji in peskovniku TOZD GUMARNA, ter varilska dela v TOZD TAP, KOVINSKA OBEDELAVA in VELIKA OPREMA. Število udeležencev naj bi bilo sorazmerno številu zaposlenih v oddelku oz. na delih. Izvršni odbori osnovnih organizacij sindikata so bili zadolženi, da skupaj z vodji oddelkov predlagajo sodelavce za aktivni oddih z ozirom na njihovo delovno dobo, prizadevnost in zdravstveno stanje. Že tu so se pojavile težave, ker so predlagani odklonili udeležbo. Pri nekaterih tudi prepriče-

vanja niso zalegla in nekaj tistih, ki bi bili oddiha najbolj potrebni, je ostalo doma. Toda nekaj je bilo takih, ki so si premislili šele zadnji teden in ravno zaradi teh je bila skupina manjša skoraj za polovico. V postopek izbire smo vključili tudi zdravniški pregled v naši obratni ambulanti z namenom, da zdravnik ugotovi, ali je aktivni oddih za posameznika koristen ali ne, ali morda ne bi z ozirom na zdravstveno stanje kateremu celo škodoval. Zdravnik je odsvetoval udeležbo kar dvema. Tako je ostalo na seznamu le 15 udeležencev.

Kako je potekalo teh 10 dni?

Odpotovali smo z vlakom do Kopra, od tu pa z avtobusom do Poreča. Poceni in dokaj udobna vožnja je veljala posameznika le 467 din. Po prihodu v hotel DIAMANT so nas razporedili v sobe in zvečer nas je vodja programa prof. Šipič seznanil s programom aktivnosti v naslednjih dneh in izvedel anketo, s katero je zbral podatke o posamezniku, o njegovem delu, športnih aktivnostih in podobno.

Naslednji dopoldan je bil zdravniški pregled v sodobno opremljeni ordinaciji s funkcionalno diagnostičnim centrom, kjer so zbrali podatke o posamezniku, kot so teža, višina, vitalna kapaciteta, izmerili jakost mišic pesti, podlahti, trupa in nog, reakcijo na svetlobo in zrak, frekvenca srca v mirovanju in po aktivnosti EKG, krvni pritisk. Na osnovi podatkov dobljenih z meritvami, sta programer in zdravnik glede na zdravstveno stanje udeleženca razdelila v dve skupini, ki sta v naslednjih dneh izvajali program različne intenzivnosti. Ker so bili v naši skupini premalo številni so nas združili s skupino iz ŽTP Knina. Za obe skupini so bili na oglasni deski sproti objavljeni urniki aktivnosti.

Program se je dnevno začel z jutranjim sprehodom in gimnastiko v borovem gozdiču ob obali. Prve dni so vaje imele za posledico rahlo bolečino v mišicah, saj mnoge mišične skupine pri vsakodnevnem delu niso bile aktivirane. Vsak dan je bilo gimnastičnih vaj več, vsak pa jih je izvedel toliko, kolikor jih je pač zmogel, saj se programer in voditelj dobro zavedata, da pretirana aktivnost lahko bolj škoduje kot koristi. Po gimnastiki so bile športne igre — balinanje, badminton, kegljanje, namizni tenis, pikado

minigolf, plavanje s poukom neplavalcev v pokritem bazenu in igre z žogo. Te aktivnosti so bile dve uri, popoldan pa še dve uri. Šesti dan programa je bil izlet z avtobusom v Pulo, kjer so si udeleženci ob strokovnem vodstvu ogledali kulturne in zgodovinske znamenitosti tega starega istrskega mesta.

V program je bilo vključeno tudi predavanje o pomenu telesnih aktivnosti, prehrane in drugih dejavnikov, ki delujejo v smislu zaščite zdravja. Zadnji dan bivanja pa je bil ponovni zdravniški pregled (Retest) z vsemi meritvami, ki so bile izvedene ob prihodu.

Po zaključku programa je vsak udeleženec dobil izkaznico z rezultati zdravniškega pregleda, prvega in drugega testiranja funkcionalnih sposobnosti organizma ter mišljenje zdravnika in programera (izkaznice so bile poslani delovni organizaciji). Na osnovi razlik je možno ugotoviti izboljšanje sposobnosti — tako po mnenjih zdravnika kot po rezultatih dobljenih z meritvami. Š. M.

ŠLODNJAK Jože, vulkanizer, TOZD Gumarna, pri nas 20 let Zakaj ste se odločili za udeležbo na tej obliki oddiha?

Dejansko sem razmišljal v tej smeri, ker imam že toliko let delovne dobe pa še nikoli nisem nikjer bil. Nikoli nisem koristil podobnih ugodnosti. Delo v gumarni je težko, vročina, strupeni plini in podobno, sem bil prepričan, da bo sprememba okolja dobro vplivala na moje počutje in zdravstveno stanje.

In kakšen je vaš vtis?

Počutim se zdrav! Sicer pa je prve dni kazalo zelo slabo. Do sedaj nisem bil navajen tako intenzivne telovadbe. Bolele so me kosti in mišice. Program je bil zelo lepo izpopolnjen. Kar pa je glavno, je to, da je vedno prisoten zdravnik. Seveda pa lahko ugotovimo, da so se pri vseh udeležencih poboljšale fizične sposobnosti in povečala telesna teža.

Tu smo se seznanili s športi, ki jih doslej še nikoli nisem videl in igral, kot so mini golf, pikado... sicer pa se športov nisem udeleževal, ker me dajejo že leta.

Kaj smatrate, zakaj je toliko predlaganih odklonilo udeležbo?

Menim, da so se bali stroškov, čeprav je bil edini predvideni strošek prevoz. Tam pa je pač tako, kako živiš, toliko zapraviš. Hrana je bila dobra in obilna tako, da je zame bil strošek le kakšen priboljšek. Pri drugih pa je verjetno predstavljal tudi družinski problem.

Jaz osebno sem zelo zadovoljen. Menim, da bi bilo prav, da s takšno obliko rekreacije poskrbimo za vse tiste delavce, ki dan za dnem delajo v težkih pogojih. Priporočam vsem, ki jim bo ponujena prilika, naj jo izkoristijo.

ALOJZ RAJH

V galvaniki TOZD TAP delam že 13. leto, še vedno v slabih pogojih — vlagi, plinih in pari, včasih so bili pogoji še slabši, kar gotovo vpliva na zdravje.

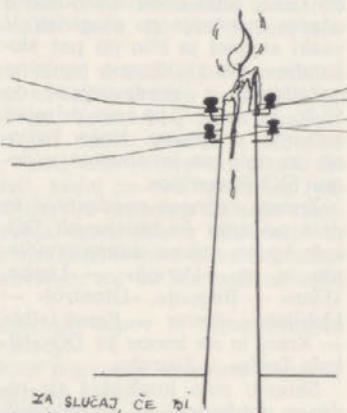
Zakaj si se odločil za udeležbo na tej obliki rekreacije?

Ker so pogoji dela še vedno slabi sem smatral, da sem gotovo upravičen, da se še kot sorazmerno mlad delavec udeležim te nove oblike oddiha, ki je gotovo vredna vse pozornosti in pohvale, saj je bilo ponudeno tistim, ki že dalj časa delajo v težjih pogojih.

Kako se ti je zdel 10-dnevni program?

Odličen. Če aktivnosti ne bi bilo, bi gotovo v tem času na morju bil preveč dolgčas. Menim, da tudi količinsko ni bilo aktivnosti preveč, niti premalo — tako da je učinek gotovo dober. Zelo so mi bila všeč zaključna tekmovanja s skupino iz Knina, kjer smo dosegli dobre rezultate v različnih športnih panogah in dobili priznanja.

Skupina je bila okrnjena — le 15 nas je bilo, ostali pa so pred odhodom odklonili udeležbo. Kaj smatram za vzrok? Morda slaba informiranost ali pa je ta bila nepravilna, pa tudi nekaterim družinske razmere niso dovoljevale, dvema pa je odsvetoval zdravnik. Tistim, ki se niso udeležili, pa so bili predlagani, je lahko edino žal, saj ne vem, če bomo imeli kdaj še tako priliko. Čeprav je to novost v naši del. organizaciji, menim, da bi kazalo s to obliko nadaljevati tudi v naslednjih letih.

ZA SLUČAJ, ČE BI ZMAJAVALO ELEKTRIKE.

**PRVI ČASOPIS
TISKAN V
NOVI TISKARNI**

Kruh naš vsakdanji

Iz prakse sodišč zduženega dela

Kruh . . .

Smo se kdaj vprašali, koliko kruha zavržemo dnevno v našem obratu družbene prehrane? Povprečno 50 kg dnevno ga delavci ODP poberejo z miz. Zalostno bi nekdo dejal ob pogledu na posodo z odpadki polno odvrženega kruha. Po drugi strani pa bijemo neizprosen boj s setvijo. Bo uspelo posejati dovolj pšenice? Bo drugo leto dovolj kruha? To so seveda vprašanja na katera bomo dobili odgovor šele drugo leto. Bo že kako si mislimo. Sicer pa je do druge žetve še daleč?

Sanja o kruhu . . .

Poskušajmo si malo nazorno prikazati porabo kruha pri nas.

Dnevno ga porabimo povprečno 400 kg pri 2200 obrokih. Letno delamo 266 dni, torej porabimo 106.400 kg kruha. Če upoštevamo podatek, ki ga je posredoval vodja ODP, da pustimo po mizah dnevno povprečno 50 kg je to letno 13.300 kg. Zastrahujoče številke. Mar ne!

Torej ostane nam samo to, da začnemo razmišljati o ljudeh, ki so lačni. Zresnijo nas naj opozorila znanstvenikov, da se svet soča s problemom prehrane.

Toliko za razmišljanje.

M. Menoni

O varčevanju

Dobro bi bilo, če bi vsak človek varčeval z vodo, elektriko, hrano, denarjem in z vsem, kar se da varčevati.

Tudi jaz varčujem. Denar, ki ga dobim, vložim v banko. S prihranjenim denarjem si lahko kupim dragocene stvari. Oblek, zvezkov, knjig in drugih stvari ne uničujem. Tudi v šoli imamo hranilnico. Ta hranilnica se imenuje pionirska hranilnica. V pionirski hranilnici varčujejo pionirji.

OŠ Franc Osojnik Ptuj
Polonca Holc 2. c

Že od malega varčujem

31. oktober je svetovni dan varčevanja. Moji starši so mi prinesli hranilnik, ki sem bila stara eno leto. V njega sem zelo rada metala denar. Prihranjeni denar nosim na banko. Tam ga vpisujejo v hranilno knjižico. Sedaj sem stara 8 let. V tem času sem prihranila mnogo denarja. Za ta denar bi si rada kupila dober gramofon.

Kar ne porabiš danes, shrani za jutri!

Zadavec Saška 2. c
OŠ Franc Osojnik Ptuj

Danes pod to stalno rubriko objavljamo članek »Pravica do letnega dopusta po vrnitvi delavca iz JLA«. Delavec, ima namreč po vrnitvi iz JLA pravico, da izkoristi letni dopust, seveda pod pogojem, da je pred odhodom na odslužitev njegovo delovno razmerje trajalo nepretrgoma najmanj šest mesecev. Istočasno s to pravico ima delavec tudi pravico do regresa.

Članek je bil objavljen v Delavski enotnosti, dne 29. 3. 1980. Piše: Ivan Žužek

PRAVICA DO LETNEGA DOPUSTA PO VRNITVI DELAVCA IZ JLA

V skladu z zakoni ima delavec pravico izrabiti letni dopust, ko mu preteče čas nepretrganega dela, ki ga določa samoupravni splošni akt, vendar ta čas ne sme biti daljši kot šest mesecev (1. odst. 90. čl. Zakona o delovnih razmerjih). Kadar nastopi mirovanje pravic iz delovnega razmerja, bodisi zato, ker delavec odide na odslužitev vojaškega roka, na izobraževanje oziroma izpopolnjevanje, če je izvoljen oziroma imenovan v samoupravno, javno ali drugo družbeno funkcijo, ali pa mora nastopiti zaporno kazen, ki je krajša od šest mesecev, delavec prekine delo, vendar se po končanem mirovanju pravic iz delovnega razmerja zopet vrne v temeljno organizacijo. Delavec, ki odide na odslužitev oziroma doslužitev vojaškega roka, ima pravico, da se v roku 30 dni po odslužitvi oziroma doslužitvi vrne na delo v isto temeljno organizacijo (59. čl. ZDR). Enako pravico ima tudi delavec, ki je bil izvoljen oziroma imenovan v samoupravno, javno ali drugo družbeno funkcijo (58. čl. ZDR), medtem ko se mora delavec, ki je odšel na izobraževanje oziroma izpopolnjevanje ali ki je preстал zaporno kazen, vrniti na delo takoj.

Delavec se je vrnil po odslužitvi vojaškega roka v temeljno organizacijo in je kmalu po začetku dela zahteval pravico do letnega dopusta. Ker je v kole-

darskem letu delal le tri mesece, mu je temeljna organizacija priznala pravico do šestdnevnega letnega dopusta ob upoštevanju, da ima delavec, ki ne izpolnjuje šestmesečnega nepretrganega dela, po samoupravnem splošnem aktu le dva dni dopusta za vsak mesec, ki ga je prebil na delu. Temeljna organizacija je tako odločitev utemeljevala po določbi, 2. odst. 90. čl. ZDR, ki predvideva, da delavec, ki v kole-darskem letu ni izpolnil pogoja za letni dopust, pridobi pravico do sorazmerno krajšega letnega dopusta.

Ker je delavec zahteval sodno varstvo, je sodišče zduženega dela odločilo, da gre delavcu poln letni dopust. Delavec delovnega razmerja ni prekinil, prekinil je le delo in sicer toliko časa, kolikor časa je bil na odslužitvi vojaškega roka. Pravice iz delovnega razmerja so mu medtem časom mirovale (3. odst. 191. čl. ZZZ). Prav zato se ta čas ne upošteva v delovno razmerje in tudi ne kot čas za pridobitev pravice do letnega dopusta, pač pa se čas delovnega razmerja pred nastopom mirovanja in po njem seštejeva. Ker je bil delavec pred odhodom v JLA skoraj leto dni zaposleni v temeljni organizaciji, je izpolnil pogoj za poln letni dopust, ki ga mora temeljna organizacija določiti v skladu s pravilnikom o delovnih razmerjih. PRAVNA SLUŽBA

29. november — dan republike

Bliža se 29. november, ki ga slavimo kot rojstni dan republike.

29. novembra leta 1943 je bilo v mestecu Jajcu II. zasedanje AVNOJ, kar pomeni antifašistično vječe narodnog osvobodjenja Jugoslavije. V Jajcu so se zbrali delegati vseh republik. Zbrali so se, da sprejmejo nove sklepe. Sklenili so, da bo nova Jugoslavija socialistična federativna republika. Imeli so težave z angleškimi oblastmi, saj so Angleži še zmeraj podpirali kralja Petra. Zato so sklenili, da se kralj Peter v domovino ne sme vrniti do konca vojne, po vojni pa bo o tem odločalo ljudstvo. Na tem zasedanju so tudi tovarišu Titu podelili najvišje priznanje »maršal«.

29. november slavimo zato kot rojstni dan republike, saj

se je na ta dan leta 1943 rodila nova Jugoslavija. Po šolah, raznih ustanovah in vseh republikah prirejamo na ta dan proslave. Tudi na naši šoli bomo priredili proslavo. Tako se bomo tudi mi pionirji spomnili tega zgodovinskega dogodka.

Meško Ksenija,
OŠ Tone Žnidarič

Spomin . . .

Neodgovornost delegatov

V tem članku obravnavamo problem nesklepčnosti delavskega sveta delovne organizacije, čeprav, na žalost, to ni edini samoupravni organ, ki ni mogel zasedati, ker se ni zbralo določeno število delegatov.

Že takoj v uvodu se lahko vprašamo po vzroku za nesklepčnost oziroma nasploh za naš malomarni odnos do samoupravljanja. Takšen odnos posameznih delavcev se tudi žal poraja pri oblikah neposrednega odločanja, na primer neprihajanja delavcev na zbere delavcev, ki je ustavna pravica in dolžnost našega samoupravnega socialističnega sistema.

Delavski svet delovne organizacije je na svojem 6. rednem zasedanju dne 28. 10. 1981 zaradi problema sklepčnosti delavskega sveta razpravljal o nesklepčnosti tega organa oziroma o prisotnosti delegatov delavskega sveta, ki je bil velikokrat na robu sklepčnosti, in je zadolžil splošni sektor, da opozori delavske svete temeljnih organizacij in delovne skupnosti na ta problem. Iz sklepa delavskega sveta delovne organizacije tudi izhaja, da je te organe potrebno opozoriti, da se izvede postopek odpoklica za delegate, ki redno ne prihajajo na seje.

Na osnovi te zadolžitve je splošni sektor pripravil dopis, ki ga je naslovil tudi na izvršne odbore osnovnih organizacij sindikata temeljnih organizacij in delovne skupnosti, ker je isti sklepal, da je reševanje nediscipline delegatov tudi dolžnost sindikata, ki je bil nosilec postopka evidentiranja, predkandidacijskega postopka in volitev.

Z istim dopisom so obveščeni tudi direktorji temeljnih organizacij in vodja delovne skupnosti ter delegati.

Iz opozorila splošnega sektorja glede izostajanja delegatov delavskega sveta iz zasedanj izhaja, prirejeno za ta članek, med drugim tudi naslednje:

Delavski svet delovne organizacije lahko zaseda, ko je na seji prisotnih več kot polovica delegatov in, ko so zastopane vse TOZD in DSSS. Delavski svet delovne organizacije ima 34 delegatov, zato mora biti na seji najmanj 18 delegatov in zastopane vse TOZD in DSSS. Takšno minimalno število delegatov se ni zbralo na dveh sejah delavskega sveta delovne organizacije, zato je bila seja preložena. Iz evidence o prisotnosti delegatov, ki jo vodi splošni sektor, pa tudi izhaja, da je delavski svet velikokrat zasedal na meji sklepčnosti, to je, da je bil le en delegat več kot je potrebno za sklepčnost. Menimo, da ni potrebno posebej poudarjati, da v takem primeru dejansko odloča manjšina, saj je dovolj, da se samo en delegat izreče drugače kakor drugi in že ni sklep sprejet. Večkrat se je dogajalo, da ob določenih urah delavski svet delovne organizacije ni bil sklenjen in je bilo potrebno čakati in jih dodatno klicati.

Delegati se obnašajo tako, da večinoma svojih izostankov v na-

prej ne opravičijo oziroma enostavno ne pridejo na sejo delavskega sveta.

Pri takem obnašanju moralo opozoriti, da smo si zapisali v 53. členu Poslovnika o delu delavskega sveta delovne organizacije, ki je bil prejet na delavskem svetu DO dne 9. 4. 1979, katerega smo dostavili sedanjim delegatom v mesecu maju tega leta, naslednje:

»Vsak delegat delavskega sveta je dolžan prisostvovati vsaki seji delavskega sveta. Izostane lahko le iz opravičenih razlogov, vendar mora o svoji odsotnosti pravočasno obvestiti predsednika delavskega sveta.

Kot opravičljiv vzrok se smatrajo predvsem izostanki zaradi:

- koriščenja letnega dopusta,
- bolezni,
- hujše bolezni ali smrti člana ožje družine,
- drugi nepredvideni izostanki.

K temu besedilu menimo, da ni posebej potrebno poudarjati, da je dolžnost vsakega delegata, da prisostvuje vsaki seji oziroma, če bi se tega določila pridrževali teh problemov ne bi bilo.

V delavski svet delovne organizacije, ki je najvišji samoupravni organ v delovni organizaciji bi morali biti predlagani in izvoljeni samo najboljši delavci temeljnih organizacij in delovne skupnosti, kar naj bi sledilo kot nagrada za vzorno in dosledno delo, delovno disciplino, zalaganje našega samoupravnega družbenopolitičnega sistema in druge vrline ter je zato nerazumljivo, da se lahko srečujemo z nesklepčnostjo delavskega sveta delovne organizacije.

Vsi delavci delavskega sveta so podpisali izjave, da se strinjajo s kandidaturo in tudi iz tega izhaja njihova pravica, obenem pa tudi dolžnost za redno prihajanje na seje in aktivno sodelovanje.

Iz evidence izhaja, da so od šestih rednih zasedanj in dveh izrednih zasedanj, od katerih je bila ena redna in ena izredna seja zaradi nesklepčnosti sklicana dvakrat, torej je bilo sklicanih deset zasedanj, delegati bili navzoči kakor sledi: (tabela)

TOZD AVTOOPREMA PTUJ — TAP		
Roman Fridauer	7 krat navzoč	3 krat manjkal
Kosar Franc	6 krat navzoč	4 krat manjkal
Muratovič Emin	5 krat navzoč	5 krat manjkal
Peklar Konrad	9 krat navzoč	1 krat manjkal
Trop Franc	5 krat navzoč	5 krat manjkal
TOZD ORODJARNA		
Kolednik Milan	5 krat navzoč	5 krat manjkal
Potočnik Marko	8 krat navzoč	2 krat manjkal
Potočnik Martin	8 krat navzoč	2 krat manjkal
TOZD KOVINSKA OBDELAVA		
Skok Boris	2 krat navzoč	8 krat manjkal
Šešo Toni	4 krat navzoč	6 krat manjkal
Tušek Franc	3 krat navzoč	7 krat manjkal
TOZD VZDRŽEVANJE		
Kristovič Janko	3 krat navzoč	7 krat manjkal
Kukovec Jože	7 krat navzoč	3 krat manjkal
TOZD GUMARNA		
Lešnik Zvonko	6 krat navzoč	4 krat manjkal
Močnik Daniel	5 krat navzoč	5 krat manjkal
Peter Marjan	5 krat navzoč	5 krat manjkal
Valenko Karolina	4 krat navzoč	6 krat manjkal
TOZD VELIKA OPREMA		
Krajnčič Marjan	2 krat navzoč	8 krat manjkal
Trbuc Franc	4 krat navzoč	6 krat manjkal
Vajsbaher Bruno	7 krat navzoč	3 krat manjkal
TOZD SERVIS MOTORNIH VOZIL		
Jeza Dragica	5 krat navzoč	5 krat manjkal
Krajnc Ivan	4 krat navzoč	6 krat manjkal
Toplak Janez	4 krat navzoč	6 krat manjkal
TOZD PRECIZNA MEHANIKA		
Brkič Halim	7 krat navzoč	3 krat manjkal
Dajčman Nada	8 krat navzoč	2 krat manjkal
Henghelman Marija	5 krat navzoč	5 krat manjkal
TOZD VZMETARNA		
Forstnarič Ivan	5 krat navzoč	5 krat manjkal
Hojnik Franc	7 krat navzoč	3 krat manjkal
TOZD KOMERCIALA		
Lah Marjan	8 krat navzoč	2 krat manjkal
Kovačič Ernest	4 krat navzoč	6 krat manjkal
DSSS		
Janžekovič Ana	4 krat navzoč	6 krat manjkal
Ogrizek Marjan	8 krat navzoč	2 krat manjkal
Paulinič Bogomir	8 krat navzoč	2 krat manjkal
Vučak Rozalija	5 krat navzoč	5 krat manjkal

Analiza te evidence pokaže porazne rezultate za nekatere delegate in tudi delegacije.

V skladu s takimi ugotovitvami je podan predlog izvršnim odborom osnovnih organizacij sindikata, da se s posameznimi delegati o njihovih odsotnostih iz zasedanj pogovorijo in na osnovi

teh razgovorov odločijo o odpoklicu nekaterih delegatov, ki so zaupanje svojih delavcev izneverili.

Ta problem naj bo dan vsem delavcem naše delovne organizacije v premislek.

Alojz ŠALAMUN

Človek

Človek
v srcu tvojem je luč,
v srcu tvojem je ljubezen,
v srcu tvojem je pesem,
človek
v srcu tvojem je neznost
v srcu tvojem je mladost,
v srcu tvojem je radost,
človek
v srcu tvojem je moč,
v srcu tvojem so želje,
v srcu tvojem je grožnja,
človek
v srcu tvojem je mržnja,
v srcu tvojem je pohlep,
v srcu tvojem je sovraštvo,
človek
v srcu tvojem je smrt,
v srcu tvojem je praznina,
v srcu tvojem ni resnice,
človek
kako zmores?
Saj si vendar
ČLOVEK!

D. I.

Ob stroju

Zelo hladen jesenski popoldan. Pot me je vodila k upokojencu. Zmotil sem ga pri čebelah. Točneje pri zadnjem opravilu pri čebelah pred zimo. Skrbno jih je treba pripraviti na prezimovanje. Prav od tega opravila je odvisno, koliko jih preživi zimo. »To delo sem do sedaj vedno opravil dobro,« mi je pripovedoval naš upokojenec

FRANC ZELENKO

»Upokojil sem se leta 1970. Do upokojitve sem delal od 1963. leta dalje kot skladiščnik v TOZD TAP. Hudo je bilo. Delali smo veliko pa kljub temu nismo mogli na »zeleno vejo«. Ne rad se spominjam, da smo imeli skoraj vedno 80 % osebne dohodke. Kljub vsemu pa je bilo vzdušje med delavci pristno. Složno smo se spopadali z težavami, ki jih ni bilo malo. Danes nam je verjetno veliko lažje, čeprav vem, da tudi sedaj težav ne manjka. Kje pa jih ni?

Čas beži sedaj, ko sem upokojen, se mi zdi, da še vse hitreje. Reči moram, da živim tudi v pokoju zelo aktivno. Zelo rad se mudim v gorah. Svojih goric nimamo, pomagam pa sosedom pri obnovah starih goric. Sicer pa so moje glavno veselje čebele. Z čebelarstvom se ukvarjam že od svojega 14. leta. Veliko časa je treba posvetiti čebelah. Pa tudi dokaj drag hobi je čebelarstvo, sicer pa z medom pokrivam stroške.

Drugače sem kljub 71. letom še dokaj zdrav. Moti me seveda poleg male pokojnine tudi to, da me nihče od sodelavcev ne obišče. Zelo vesel bi bil

vsakega obiska. Sicer pa bo skoraj konec leta in takrat se rad odzovem vabilu na srečanje upokojencev.

Vsem zaposlenim v Agisu želim veliko zdravja in delovnih uspehov.

Za konec mi je tudi zaupal pesem, ki jo je nekje prebral in si jo z ženo včasih zapojeta.

Himna upokojencev

Osvetla glava
oglušela ušesa
oj mladosti ti moja
kam si šla oj kje si.
Oh ti plača moja,
kam si se izgubila?
V borno pokojnino,
si se spremenila.
Pada dinar, pada,
vsak dan manj zaleže,
vsak dan tajniš kruhek
socialna reže.
Kaj mi je storiti,
na tem črnem svetu,
od obljub vsakdanjih,
se ne da živeti.
Časi, zlasti časi,
ko smo še verjeli,
da na starost bomo
dobro vsi živeli.

Ob odhodu sem mu zaželel še veliko let veselja s čebelah. M. M.

Bil sem nezaposlen od 29. 12. 1980 do 9. 9. 1981. Prva zaposlitev v TOZD GUMARNA je bila časna. Nadomeščal sem sodelavko v času porodniškega dopusta. Ker sem nepretrgano delal več kot 9 mesecev sem bil upravičen do trikratnega mesečnega denarnega nadomestila v višini 60 % moje poprečne plače in še 5 % zraven za otroka. Takrat se niti najmanj nisem počutil kot parazit. Saj je del mojega osebnega dohodka šel tudi za namen. Nadomestilo mi je veliko koristilo v težki finančni situaciji. Na lastni koži sem občutil humano upravičenost zavarovanja za primer brezposelnosti.

Večkrat sem slišal o tem, kako nezaposleni dobivajo denarno nadomestilo ves čas brezposelnosti in so kot takšni hudo breme za našo občino. Kot, da bi na zavodu za zaposlovanje bilo prijavljeno, ne vem kako veliko število tistih kateri nočejo delati in zato dobijo še lepo denarno nadomestilo.

V ponedeljek, 23. 11. 1981 sem se pogovarjal z vodjo zavoda za zaposlovanje Maribor, enota v Ptuj, tovarišem Ostermanom glede dejanskega stanja na tem področju v ptujski občini. Povedal je, da je poprečno število upravičencev do denarnega nadomestila okrog 96 v tem letu. V zimskem času, ko prenehajo sezonska dela jih je tudi 120. Poleti in v sezoni kmetijskih in gradbeniških del se to število zmanjša. V avgustu jih je bilo okrog 50. Za čas trgatve pa 36. Pretežno so to bili takšni upravičenci kateri niso mogli delati: doječe matere in nosečnice, (invalidi), bolniki.

12 upravičencev do nadomestila je odklonilo ponujeno delo na trgatvi in jim je zaradi tega bilo nadomestilo ukinjeno.

Po uveljavitvi zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, 1978. leta, število upravičencev vsako leto počasi narašča. To je zaradi tega, ker je ta zakon znižal čas, potreben za pridobitev pravice do denarnega nadomestila, ki ga je oseba doslej prebila na delu. Do denarnega nadomestila smo lahko upravičeni pod dvema pogojeva:

1. Potreben čas, ki ga je oseba dotlej prebila na delu.

2. Da je do prekinitve delovnega razmerja prišlo brez lastne krivde in proti naši volji.

Ta drugi pogoj predvsem izpolnjujejo sezonski delavci, delavci zaposleni za določen čas, delavci kateri ostanejo ob službo zaradi ukinitve privatne obrti in podobno.

Denarno nadomestilo se izplačuje: tri mesece, če ima oseba najmanj 9 mesecev nepretrganega dela; šest mesecev, če ima oseba najmanj 30 mesecev nepretrganega dela; devet mesecev, če ima oseba nad pet

do deset let dela; dvanajst mesecev, če ima oseba več kot 10 let dela. Osebi, ki ima najmanj 15 let delovne dobe, se denarno nadomestilo izplačuje tudi po preteku enega leta, toda samo v primeru, če jim niti s strokovno usposobitvijo ali s prekvalifikacijo ni mogoče zagotoviti zaposlitve, ki ustreza njenim sposobnostim.

Oseba, katere skupnost za zaposlovanje do konca prejemanja denarnega nadomestila ni mogla zaposliti in nima 15 let delovne dobe, pridobi ob koncu prejemanja denarnega nadomestila pravico do denarne pomoči med brezposelnostjo če njeni dohodki ne presegajo po družinskem članu (skupaj z dohodki ožje družine) zagaraniranega minimalnega osebnega dohodka in, da ne prejema v tem času denarnih dajatev za izobraževanje.

Upravičencev do denarne pomoči je okrog 20 do 25 % od števila upravičencev do denarnega nadomestila.

Vsi delavci so zavarovani za primer brezposelnosti v skupnosti za zaposlovanje. To pa ne velja za tiste, kateri niso nikdar delali. Po zakonu je zavarovanje za primer brezposelnosti dejavnost posebnega družbenega pomena. Napačno je mnenje, da nezaposleni dobivajo denarno nadomestilo tako dolgo dokler se nezaposleni Napačno je tudi mnenje, da lahko neštetokrat odklonijo ponujeno delo in so še naprej upravičeni do denarnega nadomestila. Nezaposlena oseba izgubi pravico do denarnega nadomestila, če samo enkrat odkloni delo katero ustreza njeni šolski izobrazbi, oz. z delom pridobljeni delovni zmožnosti.

Drži ugotovitev, da so nezaposleni, hudo breme za našo občino, za celotno združeno delo in širšo skupnost sploh, ne samo zaradi denarnega nadomestila, še več zaradi tega, da v tem času ne ustvarjajo dohodka. Zaradi vsega tega zavarovanje za primer brezposelnosti ima svoj velik pomen v naši družbi ker posameznikom vsaj malo ublaži posledice brezposelnosti.

Boris Miočinović

OBVESTILO

Delavce delovne organizacije obveščamo o naslednjem: Vse, ki vam je bil dodeljen kredit za individualno stanovanjsko izgradnjo, pa ste kredit že izplačali in ste zainteresirani za izbris te terjatve v zemljiški knjigi, obveščamo, da se lahko oglasite v pravni službi delovne organizacije, kjer vam bomo sestavili izbrisno dovoljenje.

S seboj je potrebno prinesiti izpisek iz zemljiške knjige in druge potrebne dokumente.

PRAVNA SLUŽBA

Zločin in kazen

Kje so vzroki nekega »nelogičnega« štrajka ali kam nas lahko pripelje nepoznavanje samoupravnih pravic.

Štrajk — ustavitve dela je v naši družbi še vedno tabu tema (tabu prepoved, ki je na nekem predmetu, besedi in podobno). O ustavitvi dela se uradno nerado piše in govori. Uradno se za ožjo in širšo javnost delamo, kot da ga ni bilo. Neuradno pa se širijo informacije v stotinah različic. »Po hodnikih se vedno vse žve. Včasih pa tudi več od resnice.« Zato ne bi smeli zamolčati prave resnice, ker je resnica vedno revolucionarna (vsaj po Leninu).

Do štrajkov še vedno prihaja v naši družbi. To je sigurni znak, da samoupravljanje še ni zaživelo kot resnično popolni mehanizem, predvsem zaradi naših subjektivnih slabosti. Še vedno nimamo dovolj »kvalificiranih mehanikov«, ki bi znali izkoristiti vse dane možnosti, katere nam ponuja ta »stroj« izrednih lastnosti. V samoupravnem sistemu je štrajk nelogičen pojav. Vendar na sedanji stopnji naše »samoupravne zavesti« nekateri »samoupravljalci« uporabljajo štrajk kot edini način izjavljanja svojega nezadovoljstva.

15. 10. 1981 je štirinajst vulkanizerjev TOZD GUMARNA štrajkalo. Razen novincev na poskusni dobi, celotna druga izmena. To se je zgodilo na dan podelitve OD. Na dan, ko se je delavcem Gumarne faktor zvišal za 10 %. No, kljub temu so »gumarske« plače še vedno ostale najnižje v AGISU, ki je znan v Ptuj, kot DO z najnižjimi osebnimi dohodki. Štirinajst vulkanizerjev ni hotelo začeti z delom, ker so bili mnenja, da se za tako nizke plače ne izplača delati tako naporno in zahtevno delo. Neposredni povod pa je bila informacija, da je sodelavka iz priprave surovca dobila enako plačo kot nekateri vulkanizerji. Ustavitelji dela v svoji razburjenosti niso upoštevali tega, da so omenjeni vulkanizerji bili nekaj dni, bodisi v bolniškem staležu, bodisi na dopustu.

Možno je, da ne bi niti prišlo do ustavitve dela, če bi ne bili ti delavci na dopustu ali v bolniškem staležu. Vendar to ne bi pomenilo, da vzrokov, zaradi katerih je resnično ustavljeno delo, sploh ni. Površni opazovalec jih ne opazi. S podrobnejšo analizo pa pridemo do spoznanja, da je razlogov za nezadovoljstvo delavcev veliko.

Toda vrnimo se k dogodkom. Delavci niso hoteli začeti z delom »dokler ne bo prišel v. d. direktor, tov. Horvat in jim pojasnil, zakaj so plače takšne kakršne so in kdaj bodo boljše.« Ker je tov. Horvat bil službeno odsoten, je okrog 15,30 ure, na zahtevo delavcev prišel direktor DO AGIS, tov. Učakar. Med daljšim pogovorom (do 17. ure) jim je poskušal pojasniti razloge slabega poslovanja Gumarne ter krize celotnega jugoslovanskega in svetovnega gospodarstva. Po odhodu tov. Učakarja so delavci »prenehali z ustavitvijo dela« in začeli delati. Štirje delavci, ki so med pogovorom s tov. direktorjem, in tudi sicer najbolj glasni, so bili zaradi tega osumljeni za pobudnike štrajka. Na osnovi »suma« jih je komisija za DR in OD TOZD Gumarna suspendirala iz TOZD do sklepa skupne disciplinske komisije. Skupna disciplinska komisija ni ugotovila njihove krivde glede pobudništva, kljub nerodnim izjavam enega izmed njih, »da ne bo delal za to bando (priprava surovca) in za delavce iz drugih republik, ki v Sloveniji prenehajo delati, ko se poročijo tukaj in postanejo socialni problemi.« Tako je vsem štirinajstim izrečen enotni disciplinski ukrep: pogojno prenehanje delovnega razmerja za dobo enega leta. Prva obravnava je zaradi procesnih pomanjkljivosti, na katere je opozoril odvetnik osumljenih pobudnikov, preložena za teden dni in je bil ukrep izrečen na drugi obravnavi 9. 11. 1981. Vsi obdolženi so zatrjevali, da pobudnikov ni bilo in da je do ustavitve prišlo spontano. V zagovoru so poudarjali, da se zavedajo, da niso izbrali prave poti za »izvajanje svojega nezadovoljstva z višino osebnega dohodka«. Nihče od udeležencev prekinitev dela niti »pomislil ni, da bi lahko zaradi tega bili obdolženi kot sovražniki družbe.«

Zakaj se sploh oglašam v zvezi s to »afero«? Iz senzacionalističnih razlogov, kot bi mi kdo morda očital, gotovo ne!

Menim, da se v glasilih morajo obravnavati aktualni dogodki (čeprav ta dogodek ne bo več aktualen, ko bo glasilo izšlo) na ustrezen način. Posebej še, če ti dogodki postanejo gradivo za ustno predajo oziroma za družabno igro »pokvarjeni telefon«. Razen omenjenega razloga menim, da konstruktivna analiza lahko samo pripomore k razvoju samoupravnih odnosov in dvigovanju samoupravne zavesti. Sredstva za informiranje se ne bi smela igrati »dvorskega norčaka« in »uspavati ljudstvo z ugodnimi in moralno politično neoporečnimi novicami«, včasih že smešno nevtalnega karakterja. Skrajni čas je, da začnemo prevladovati popolnoma iracionalni strah, da se bomo »enim zamerili«. Čeprav do »zamer« lahko tudi pride, vendar v naši družbi ne bi smel nihče »zaradi zamer biti ob glav«.

Tretji vzrok za ta zapis je profesionalno etične narave. Kot delavec v pravni službi sem bil bolj ali manj na tekočem glede opisanega ekscesa in je moja dolžnost, da pojav analiziram iz vidika »nesamoupravnega« tolmačenja samoupravnih pravic in dolžnosti delavcev.

In čeprav tudi ne najmanj pomemben razlog je ta, da sem v Gumarni delal kot planer skoraj eno leto in mi je »gumarska problematika« znana bolj kot problematika drugih TOZD v AGISU.

V našem pozitivnem zakonskem sistemu štrajk ni nikjer izrecno definiran. V nobenem zakonskem aktu se ta pravica delavcev ne dovoljuje, niti ne prepoveduje. Tudi v ustavi ni omenjena (kot pravi Mika Špiljak »Pri nas štrajki niso dovoljeni, vendar tudi prepovedani

niso«). Zato ne vidim nobene osnove, da delavce, ki se »štrajka gredo«, označimo za »protidružbene elemente«. Naši gumarji so naredili napako, ker niso uporabili resnično samoupravnih sredstev za razrešitev svojega problema. Brez le-teh (samoupravnih sredstev) pa ravno nismo. Po zakonu o združenem delu lahko delavci svoje zahteve uresničujejo (in tudi probleme rešujejo) preko osnovne organizacije sindikata. Ta bi morala na lastno iniciativo ali na pobudo delavcev sprožiti spor pri samoupravnih organih, s katerimi so delavci v spor prišli. »Če pa pride do štrajka,« pravi tov. Mika Špiljak, »je to redno znak slabega dela sindikata.«

Na obravnavi so delavci povedali, da so na zborih večkrat opozarjali, da imajo vulkanizerji neustrezno plačilo za svoje delo. Vendar tega ni nihče pozneje resneje obravnaval. Zakaj je temu tako?

Znano je, da so delavci na zborih praviloma »tiha večina«, ki se strinja ali (po tihem) tudi ne s predlogi dnevnega reda in sklepi. Delavci se obnašajo tako, ker ne vidijo direktne koristi in smisla takšnih zborov. Za njih je to samo »formalnost«, ki jo morajo opraviti od 13,45 — 14. ure. Večina ima takoj po drugi uri avtobus. »Vozni red« je še vedno višja sila, pred katerim pada na kolena samoupravna zavest polproletarcev.

Minuli teden sem se v Mariboru udeležil seminarja o samoupravljanju. Tam sem slišal skoraj neverjetne stvari. Med drugim tudi to, da je v SR Sloveniji 68 % vseh zaposlenih (še vedno!) brez osnovne izobrazbe. Ob tem podatku res ne moremo govoriti o visoki ravni samoupravljalne zavesti. Ta podatek namreč govori, da nimamo osnov za visoko zavest. Pogoj za samoupravno zavest pa je — znanje. Znanje je moč! Samo z večjim znanjem lahko človek pride do pravih spoznanj.

Ena od najvrednejših je spoznanje o nujnosti pridobitve lastne svobode samo s svojimi lastnimi močmi.

»Učiti se, učiti se in se samo učiti!« — to je že davno rekel Lenin.

Posebno velja to za naš družbeni sistem, ki je po ideji še vedno daleč pred našimi zmožnostmi vedenja. Zato sploh ni nenavadno slišati toliko stališč »proti« po gostilnah in v sredstvih javnega prevoza.

Na zborih delavcev pa smo raje tihi. Nimamo poguma »javnega nastopanja«. »Nerodno nam je.« »Ne želimo se izpostavljati.« Čeprav so ravno od naših izrekov in odločitev odvisni naš dohodek in osebni dohodek. Nekateri se bojijo. Bojijo se za službo. In se z molkom »borijo« za svojo sedem tisočakov močno plačo s katero si polnijo želodce, na to pa smradijo zrak s težkimi besedami na neustreznih mestih.

Kako so sejali, tako bodo želi.

Pravijo, da je lahko po vojni biti general in deliti nasvete vseh. Pravijo pa tudi, da dober nasvet vedno dobro pride — vsaj za v bodoče. Za nas Jugoslovane še pravijo, da se učimo na napakah, Angleži pa se učijo v Cambridge (Kambridžu), za res pa mislim, da je izkušnja najboljša šola, pod pogojem, da izdelamo razred.

Štirinajst vulkanizerjev je spoznanjih za kršilce delovne discipline. To je njihov zločin. Kdo pa je kaznovan?

Kaznovana je celotna TOZD Gumarna. Pojasnimo za kaj gre. Če je dnevni izpad proizvodnje večji za 5 %, a na »štrajkaški dan« je bil izpad 15 %, so vsi zaposleni v režiji bili posredno kaznovani z 2 % nižjo plačo, delavci v proizvodnji pa z 1 % nižjo plačo kot bi jo lahko dobili po mesečni realizaciji.

Štirje neupravičeno (zaradi pobudništva) suspendirani delavci niso delali 12 delovnih dni in naj bi za ta čas dobili 50 % plačo. Ker pa je bil po sklepu disciplinske komisije suspenz razveljavljen, pripada omenjenim delavcem celotni znesek osebnega dohodka (čeprav niso delali in ustvarjali tega dohodka).

Štirje delavci predstavljajo okrog 4 % vulkanizerjev. To je v danih pogojih pomenilo najmanj 4 % manjšo možnost za doseganje plana. Po neuradnih podatkih je kljub temu gumarna v septembru dosegla plan s122 %. Če bi »moštvo« bilo kompletno bi bil presežek večji za 4 %. Moramo tudi omeniti, da so delavci iz druge, inkriminirane, izmene nadoknadili izgubljeni čas ob ustavitvi dela naslednjo soboto.

Iz tega sledi, da je komisija za DR in OD TOZD Gumarna (s podporo vseh drugih samoupravnih organov in DPO) s prehitrim suspenzom štirih delavcev prav za prav kaznovala vse zaposlene v TOZD. Najmanj pa so bili kaznovani, seveda, suspendirani (finančno).

Zato bi se vsak takšen in podoben sklep sprejet na »halo« in v razburjenju moral v bodoče vendarle dobro pretehtati.

Dohodek naj bi bil osnovni smisel poslovanja in življenja v kolektivu, posebno pa v sedanji krizni situaciji. Če bi v Gumarni VEDELI prej, kakšne bodo posledice v dohodku, verjetno ne bi suspendirali svojih tovarišev, temveč bi jih pustili, da delajo naprej.

Če bi človek bil vedež, ne bi bil revež! Torej: učiti se, učiti se in se vedno učiti!

Gumarna je trenutno v izjemno težkem položaju. Izguba, ki je v polletju znašala milijardo starih din, je pripeljala TOZD v predsancijo. Zato ne bi smeli ravno sedaj delati zgage in z nepremišljenimi ukrepi poslabševati medčloveških odnosov. Znano je, da so slabi odnosi med ljudmi, najpogostejši razlog za slabo delo in poslovanje. Ustavitve dela so v pravilu signal in simptom neurejenih samoupravnih odnosov v kolektivu.

Z 21. seje CK ZKJ je poslan poziv vsem komunistom in delovnim ljudem Jugoslavije na odločen spopad z nakopičenimi ekonomskimi težavami. Boriti se moramo za večjo disciplino, red, večjo odgovornost in boljše samoupravljanje na vseh ravneh.

Ne bi smeli napačno tolmačiti tega poziva in biti sovražno razpoloženi do naših grmarjev, ki niso vedeli drugače ravnati kot so. Gumarna lahko samo kot enoten in trden kolektiv prebrodi težave in začne normalno poslovati.

Zavedati se moramo dejstva, da so delavci kot neposredni ustvarjalci dohodka, najpomembnejši dejavniki v tej zadevi. V sedanji situaciji se morda lahko delavcem očita tudi nizka storilnost (in še marsikaj zraven).

Vendar, kot pravi Bogumil Begdešič (dolgoletni zelo uspešni prisilni upravitelj): »Delavci niso nedelavci, če se delo organizira tako, da lahko maksimalno delajo. Vendar mora biti delavec tudi dohodkovno stimuliran. Če ne dobi tisto, kar ustvari (zasluži) je upravičeno nezadovoljen in zato tudi »zabušava«. »Dober delavec ne bo nikoli preplačan za svoje delo. Delavec v proizvodnji je na koncu koncev vendarle najpomembnejši faktor v ustvarjanju dohodka. Direktor in kolegij lahko delajo ne vem kaj, če pa delavec zavestno zabušava, ker smatra, da njegovo delo ni primerno ovrednoteno, lahko to obrne ročico (stroja) v napačno smer.«

In je že vse šlo po gobe.

Samo s skupnimi močmi vodstva in vseh delavcev lahko Gumar pride na zeleno vejo.

Povdarjam, da nisem imel namena ščititi že nekolikokrat omenjenih delavcev iz Gumarne. Želel sem samo dokazati, da ustavitve dela ni bila tako nelogična, kot so jo nekateri prikazali. Bilo je slišati: »Kaj se bunijo!« Saj so dobili povišico! Plača 9600 din na mesec je za Agis dobra! »To ni razumno« Mogoče 9600 din plače za AGIS res ni slaba plača. Morda tudi ni razumen štrajk, ko je končno vendarle višja plača. Res ni dosti logike v vsem tem. Toda vsaka logika pade v vodo, ko treba sestaviti začetek in konec meseca štartno osnovo: 5600 din. Vsota 9600 din na izplačilni listi pomeni namreč tudi: 1500 din za otroške dodatke, 1159 din za nočno delo, 860 din za preseg norme in 404 din za prevozne stroške (za nameček). Delavec ima 1590 din kredita.

Cene hrane takoj ubijejo sleherno logiko pri takšni osnovi in kljub »namečkom«.

Disciplinska obravnava je odkrila še marsikaj. Delavci so se, med drugim pritoževali na slabo informiranje v Gumarni. Mnoge sklepe samoupravnih organov ne razumejo (zaradi nejasne formulacije sklepov zaradi nerazumevanja temeljnih samoupravnih pojmov, verjetno tudi zaradi nepismenosti — pismen ne pomeni: znati brati črke), mnogi »nadrejeni« izbegavajo kakršnekolik človeško komuniciranje in podobno. Vse pripombe delavcev so res že splošno znani repertoar, ki že lep čas ovira razvoj samoupravljanja. Zato je ena od osnovnih nalog in dolžnosti vodilnih delavcev poleg osebnega vzora v razvoju humanih medsebojnih odnosov, da na čim bolj poljuden način obveščajo sodelavce o vseh sklepih, s katerimi bodo delavci v samoupravnih organih odločali o svoji usodi in usodi svoje organizacije združenega dela. Tudi natančna in razumljiva informacija je pogoj za pravilno delo tistih, katerim je namenjena.

Dejstvo je, da večina naših delavcev ne razume popolnoma in povsem pravilno (tudi vodilnih delavcev) našega samoupravnega sistema. Znanstveno pa je tudi dognano, da ima proletarec občutek svoje razredne pripadnosti, v naši družbi pa tudi zavest o pravicah, ki mu po pozitivnih zakonih pripadajo.

Občutek dolžnosti je našemu delavcu pogosto, na žalost, v drugem planu. Mogoče bi knjižica, napisana v zelo preprostem poljubnem slogu (O osnovnih samoupravnih pravicah in dolžnostih in načinih uresničevanja) pripomogla, da se izboljšajo medsebojna razmerja, storilnost, poslovanje...

Mogoče pa je to čista utopijska. Vredno bi bilo poskušati! In še to. Jugoslavija je kot podpisnica Mednarodnega sporazuma o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah državljanov, dolžna kot država zagotoviti delavcu pravico do štrajka. To pa naj bi bilo pri nas res skrajno sredstvo, ki se uporablja šele takrat, ko zatajijo vsi samoupravni organi v katerih sedijo »samoupravno nepismeni delavci« (vendar samo v smislu ohranitve osnovnih samoupravnih načel!).

Pot do resnične samoupravne zavesti pa je dolga in gotovo ne pride čez noč. In tudi po sili zakona ne.

Upam, da so morda vzroki »nekega gumarskega štrajka« sedaj razumljivi tudi tistim, ki so ga počeli. Mogoče pa sem »vsekalmimo in nimam prav. Če se kdo slučajno čuti prizadet, se mu vnaprej opravičujem.

Boris MIOČINOVIĆ

Sodelavcu Francu Djonšek v spomin

Jesenske megle so narahlo prekriale polja, travnike in mesta. V tem lepem in dišečem jesenskem jutru je prišlo med nas novica, da mu je za vedno onemel srčni utrip. Tragična usoda mu je pretrgala nit življenja sredi ustvarjalnih let. Skoraj dve desetletji je delil z nami dobre in težke dni. Prav gotovo je uspešnost našega dela vtakan tudi del njega.

Minilo je skoraj dvajset let odkar se je leta 1962 zaposlil pri nas kot ključavničar, nato kontrolor. Lansko leto se mu je izpolnila želja, bil je premeščen za varnostnika. Sam je dejal, da se mu je nasmehnila sreča, ko je bil premeščen za varnostnika na Formin, blizu doma. In prav na poti do doma je postal žrtev prometne nesreče.

Končala se je njegova življenjska pot, za to naj bodo te skromne vrstice zahvala za vse, kar je v dvajsetih letih dela dal in ustvaril za nas.

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Sodelavci

Sodelavcu Jožetu Voglarju v spomin

Mrzel jesenski dan je bil, ko smo se poslavljali od Jožeta. Srčni utrip se mu je ustavil sredi ustvarjalnih let polnih življenja in še ne ustvarjenih idej. Naša bolečina je toliko večja, ker smo ga poznali kot resnega in dobrega sodelavca, ki pa mu ni manjkalo vedrine.

Polnih 26 let je delil z nami dobro in hudo in kot takšnega ga bomo ohranili v trajnem spominu.

Sodelavci

Ob boleči izgubi dragega očeta

RIŽNAR JOŽETA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD Servis motornih vozil za izrečeno sožalje, darovano cvetje, denarno pomoč ter tako številno spremstvo na očetovi zadnji poti

Rižnar Janez
Zastava servis

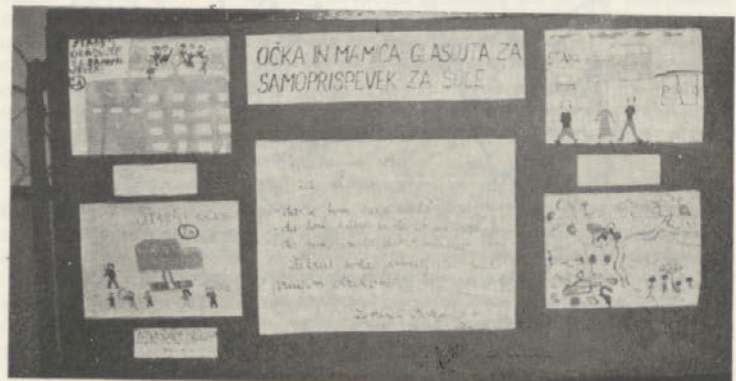
Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega moža in ateka

JOŽETA VOGLARJA

se iskreno zahvaljujemo kolektivu AGIS in njegovim sodelavcem za denarno pomoč in sočustvovanje v najtežjih dneh. Vsem skupaj hvala.

Žalujoča žena,
hčerka in sin

Otroci o referendumu

Aktivnost OOSZSMS TOZD Vzmetarna

OOSZSMS TOZD VZMETARNA je bila ustanovljena 27. 12. 1980, se pravi takoj ob formiranju naše temeljne organizacije. Vanjo je vključenih 22 mladincev, glede na to, da nas je skupaj zaposlenih 65 delavcev, predstavlja to tretjino zaposlenih, kar je zelo veliko.

Na 3. redni seji OOSZSMS je bil sprejet program aktivnosti za leto 1981, ki smo ga skoraj v celoti uresnili:

— na dan OF smo sodelovali na proslavi v Mostju,

— aprila smo organizirali širšo delovno akcijo, čiščenje okolja,

— sodelovali smo pri organizaciji proslave za 1. maj skupaj s pionirji OŠ Gorišnica,

— na dan mladosti se je eden od naših članov udeležil proslave v Beogradu,

— sodelovali smo na nogometnem turnirju DO AGIS,

— konec oktobra smo začeli s širšo delovno akcijo (izgradnja transportne poti), ki je še v teku. Končati je nameravamo do konca tega meseca.

V programu za letos nam je ostala le še organizacija proslave za dan republike. Prav je, da delavce naše DO, posebno pa še mladince, približe seznanimo z obema delovnimi akcijama. Po končani izgradnji HE Drava II Formin je ostala okolica našega obrata zelo zanevarjena. Smeti so na primer odmetavali, kar na kup izza delavnice, ker ni bilo na voljo kesona, da bi komunalno podjetje lahko odvažalo smeti. Da bi omenjeno stanje izboljšali smo žrtvovali prosto soboto ter

popolnoma očistili okolico obrata. Smeti smo z lastnimi traktorji zvozili na smetišče v Gorišnico. Komunalno podjetje je kmalu po akciji namestilo pri obratu kontejner. Tako da smo istočasno rešili tudi problem odlaganja smeti.

Velik problem je predstavljal tudi transport žice iz skladišča do obrata, ker ob skladišču ni bilo transportne poti. Ker bi gradnja poti (cca 65 m) stala našo TOZD dosti finančnih sredstev, smo sklenili, da bomo cesto uredili sami. Vodstvo TOZD je organiziralo dovoz gramoza in cementa. Gramoz smo nato sami razvozili, sedaj pa poteka že betoniranje cestišča (širina 2 m). Doslej smo za delo porabili tri popoldneve, približno toliko časa pa bo še potrebno, da bodo vsa dela končana. Žal je pri delu sodelovalo približno tri četrtine mladincev, ker je še vedno mogoče najti posameznike, ki niso zainteresirani, da bi tudi s prostovoljnimi delom prispevali svoj delež za naš boljši jutri. Nekaj smo vsi ostali s svojim delom zanj prav gotovo prispevali.

A. R.

Naše samoupravljanje

Sklep 67:

Delavski svet DO potrdi prioritetni red dodelitve kadrovskih stanovanj, ki je naslednji:

1. Vodenje TOZD Gumarna
2. Zdravnik medicine dela
3. Vodenje sektorja za organizacijo in poslovno informatiko z AOP

4. Razvijanje tehnologije li-varstva in ostalih toplotnih obdelav in razvijanje tehnologije transporta in skladiščenja.

Sklep 68:

Splošni sektor se zadalži, da opozori DS TOZD in DSSS, da njihovi delegati DS DO ne prihajajo redno na seje. Obenem pa naj iste opozori, da delegati, ki ne prihajajo, se jih odpokliče. Skupaj z opozorilom se dostavi seznam prisotnosti.

Vsak izostanek se mora en dan pred sejo opravičiti v splošnem sektorju.

Sklep 69:

Delavski svet DO prepove uporabo električnih peči kot dodatni vir za ogrevanje prostora, v kolikor je temperatura zagotovljena 18 °C.

Uporaba le-teh se smatra za hujšo kršitev delovnih obveznosti.

Sklep 70:

Delavski svet DO sklene, da se Samoupravni sporazum in Aneks št. 1 o poslovno tehničnem sodelovanju na podlagi združevanja dela in sredstev med delovno organizacijo Jetezna, export-import, TOZD Veleprodaja Maribor in delovno organizacijo AGIS podpiše.

Sklep 71:

Delavski svet delovne organizacije odobri tov. Anici Medved podaljšanje štipendije za dobo treh mesecev.

Sklep 72:

Delavski svet delovne organizacije potrdi oz. sprejme potek aktivnosti pri vrednotenju del oz. nalog, ter v skladu z njim zadalži posamezne nosilce, kot so navedeni v poteku in sicer:

1. Vodja organizacijske enote pripravi opis del ali naloge oziroma delovnega mesta, ki se pojavi kot novo v njegovi organizacijski enoti.

Sklep 73:

Delavski svet delovne organizacije sprejme pobudo OOS DO, da se namesti profesionalni predsednik OOS, s tem, da IO konference OOS izdelata konkreten predlog namestitve in nagrajevanja.

Rok: zadnja seja v tem letu.

Sklep 74:

Od dneva sprejetja tega sklepa je možno skleniti nova delovna razmerja samo z delavci na voljenih oz. imenovanih delih oz. nalogah.

Ostala delovna razmerja je možno skleniti samo kot nadomestilo in, če opravljanje nalog ni mogoče organizirati drugače. O tem sprejme sklep delavski svet DO pred razpisom ali objavo prostih del. oz. nalog. Prav tako prerazporejanje iz proizvodnih na režijska dela oz. naloge ni možno. Brez sklepa delavskega sveta DO tudi ni mož-

no redno skleniti delovnega razmerja z delavci, ki so trenutno zaposleni za določen čas.

Sklep 75:

Delavski svet DO podpira zapisnik — okrožnico koordinacijskega odbora za SLO in DSZ.

Sklep 76:

Delavski svet DO potrdi opredelitev stroškov družbene prehrane in sicer:

1. V vseh TOZD razen TOZD Komerciala so naslednja dela, katerih družbena prehrana bremeni sklad skupne porabe:

— vodenje TOZD
— vsa tajniška in administrativna dela

— dela komercialnega značaja: vodenje kooperacije, nabava delov iz kooperacije (TOZD TAP)
— vodenje nabave in prodaje (TOZD Servis motornih vozil)

— vodenje prodajnih skladišč Ptuj (TOZD Servis motornih vozil).

Ostali stroški za prehrano delavcev v TOZD, ki niso zajeti v predhodnem stavku bremenijo materialne stroške.

2. V TOZD Komerciala in DSSS bremenijo stroški družbene prehrane sklad skupne porabe, razen:

— vsa transportna in skladiščna dela

— delavci obrata družbene prehrane, razen vodje in vodnje analitične evidence materiala

— vozniki osebnih in tovarnih vozil

— varnostna dela (vratarsko-čuvarjska dela)

— vhodna kontrola, merilnica, laboratorij, eksperimentalna delavnica in delavci v razmnoževalnici tehnične dokumentacije.

Sklep 77:

Za vsako točko dnevnega reda je potrebno navesti predlog sklepa, ki bi ga naj sprejeli delavski svet DO, v obrazložitev pa navesti prednosti in slabosti določenih predlogov.

Sklep 78:

Cene iz cenika S/158, ki šteje z dnem 18. 10. 1981 potrjen, se pričnejo uporabljati takoj.

Sklep 79:

Delavski svet delovne organizacije potrdi predlog poslovnih organov, da se za DO AGIS v mesecu novembru uvozi re-promaterial v višini 2.263.826 din (1/2 od predvidenega izvoza do 31. 12. 1981 v višini 4.527.653 din).

Vsaka posamezna temeljna organizacija si iz podanega predloga pod točko 2. določi prioriteto uvoza materiala, vendar največ do višini 76 % predlagane vrednosti iste točke.

Sklep 80:

Delavski svet DO sklene, da se podpiše samoupravni sporazum o združevanju deviznih sredstev ter pospeševanju ekonomskih odnosov s tujino med DO Intertrde Ljubljana in DO AGIS.

Za podpisnika sporazuma se imenuje direktorja DO tov. Martina Učakarja in direktorico TOZD Komerciala tov. Cvetko Papst.

Ali ga res moraš večno žlampati?
Kdo pravi da ga moram? Jaz pijem
prostovoljno!

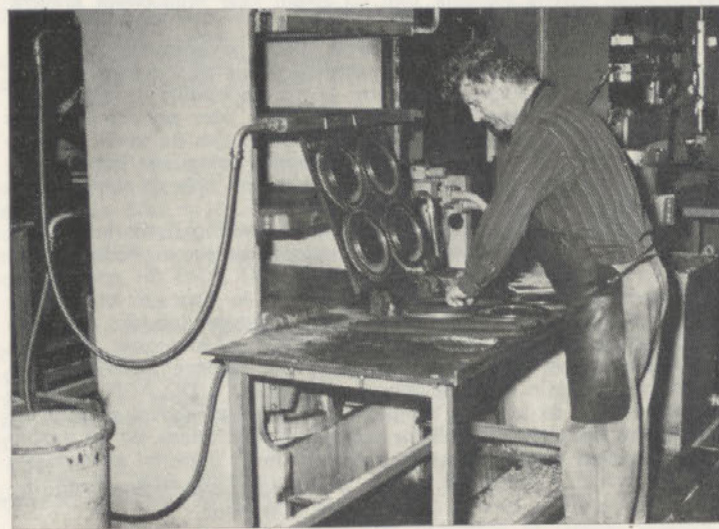
Komentar k 9 - mesečnemu obračunu DO Agis za leto 1981

Na osnovi plačane realizacije za 9 mesecev leta 1981 ugotovljamo, da je delovna organizacija AGIS dosegla eno milijardo dinarjev celotnega prihodka, kar pomeni za 43 % več kot v enakem obdobju preteklega leta in za 10 % več, kot je bil postavljen plan za 9 mesecev. V strukturi celotnega prihodka izstopa predvsem indeks prodaje trgovskega blaga, kot posledica prodaje osebnih avtomobilov v TOZD Servisi ter rast cen za osebne avtomobile. Planirani izvoz pa je v plačani realizaciji dosežen s 94 %, predvsem kot posledica nepokritih izvoznih terjatev.

Daleč hitrejšo rast od celotnega prihodka pa kaže rast porabljenih sredstev, ki je višja v primerjavi z lanskim obdobjem za 60 % in višja v primerjavi s planom za 22 %. Primerjava rasti prodajnih in nabavnih cen pa izkazuje velik razkorak, tako v vrednostnem kot časovnem oziru. Po podatkih prodajne službe, ki so že bili posredovani samoupravnim organom, sicer ugotavljamo precejšnjo rast prodajnih cen za posamezne kupce in posamezne proizvode. Tako ugotavljamo najhitrejšo rast cen pri gumi-tehničnih artiklih ter zavornih agregatih, medtem ko je najpočasnejša rast cen proizvodov TOZD Precizne mehanike, komaj 8,9 %. Pri tem pa moramo posebej poudariti, da je bilo nekoliko več napravljeno na prodajnih cenah, predvsem v III. kvartalu, ki pa kot take še niso imele bistvenega vpliva na poslovne rezultate 9-mesečnega obračuna. Pospešeno rast cen repromaterialov pa ugotavljamo že od začetka leta naprej, predvsem na področju gumarskih surovin, kjer so v povprečju porastle cene za 23 %, embalaži 25 %, trakovih 20 %, pločevinah 17 % in vlečenemu jeklu 14 %. Poseben problem pri nabavi pa nam povzroča tudi nedoslednost dobav s strani proizvajalcev, ki so nam v večini primerov dobavili le nekaj več kot 50 % dogovorjenih količin. Zato smo prisiljeni manjkajoče materiale nabavljati pri trgovski mreži, po tekočih cenah, ki so v mnogih primerih višje za več kot 50 % od proizvajalčevih cen. Občutne podražitve ugotavljamo tudi pri energetiki, saj v tem letu ugotavljamo dvakratno podražitev električne energije, naftnih derivatov in premoga. Tako postaja postavka energetike v strukturi prodajne cene naših proizvodov vse višja, kar pomeni padec že itak skromne akumulacije.

Še hujša je problematika pri uvoženem materialu. Lastni izvoz ne zadošča, niti v višini učinkovite, niti v višini deviznih pravic, zato so TOZD primorane zagotoviti manjkajoča devizna sredstva preko raznih samoupravnih sporazumov z razmeroma zelo visokimi ažiji, tudi do 100 % vrednosti deviz.

Za prešo

Na izvozno uvoznem področju se situacija, v primerjavi s I. letjem bistveno ni spremenila. Povečali so v glavnem zaključki za izvoz pri TOZD Gumarna. Dodatno nas je prizadel ukrep o omejitvi uvoza s konvertibilnega področja. Nastale so neporavnane obveznosti iz naslova licenčnih in dobička ino-partnerjev, ki dosegajo že 600.000 DM (cca milijardo S din), ter nekatere še izhajajo iz leta 1979, kar vpliva nezaupanje ino-partnerjev v poslovanje DO AGIS. Velike težave imamo tudi pri vračanju terminsko kupljenih deviz in vračilo zapadlih deviznih anuitet. Tako smo morali v prvem primeru prolongirati vrnitev deviz, v drugem pa odpreti nove devizne linije. Kljub vsem naporom pa bomo z maksimalnimi vlaganji komaj dosegli planirani izvoz za leto 1981, ki bi se sicer dal povečati, vendar je največji problem v zahtevani kakovosti izvoznih proizvodov. Zato bomo morali temu področju v bodoče dati znatno večjo pozornost.

Razkorak med rastjo celotnega prihodka in rastjo porabljenih sredstev pa vpliva na počasno rast dohodka, ki je komaj za 19 % večji od preteklega leta in za 7 % izpod planiranega. Rast dohodka pa bistveno tudi zaostaja za povprečno rastjo dohodka v SR Sloveniji, kjer dosega indeks 34 %. Posledica tako počasne rasti dohodka je predvsem v nastali izgubi v TOZD Gumarni in povečani izgubi v TOZD Velika oprema.

Ne glede na počasno rast dohodka pa ugotavljamo pospešeno rast izločanij iz dohodka, ki so kar za 84 % višja od preteklega leta in za 11 % višja od planiranih. Pri tem prednjačijo prispevki za skupne in splošne potrebe, prispevki za delovno skupnost, predvsem pa izločanja iz dohodka za pokrivanje obresti, ki so višja kar za 109 % ter presegajo 30 mio. din. Ugotavljamo pa tudi, da so posamezne TOZD pristopile k obračunu amortizacije nad predpisano stopnjo ter je tako skupno izločenih sredstev za te namene več kot 7 mio. din.

Še bolj kritična pa je situacija pri ugotavljanju čistega dohodka, ki je za 2 % nižji od čistega dohodka v preteklem letu, ter 16 % nižji od planiranega.

Delitveno razmerje čistega dohodka na osebne dohodke in sklade se je za 16 indeksovni točk poslabšalo v breme skladov v primerjavi z letom 1980 ter je za 12 indeksovni točk nižje od planiranega za leto 1981. Tako dosegamo komaj enake naložbe v rezervni sklad kot v letu 1980 in nekoliko višje naložbe za sredstva skupne porabe, s tem, da je manj naloženo sredstev za stanovanjsko gradnjo za 30 % v primerjavi s preteklim letom in 19 % manj od planiranih. Rezervna sredstva za naložbo v poslovni sklad so dosežena v višini 59 % planiranih s tem, da je amortizacija nad predpisano stopnjo rezervirana v višini 93 % od planiranih ali rezervirana akumulacija za razširjeno reprodukcijo je dosežena v višini 21 mio. din ali ostaja pri ustvarjeni izgubi 14,8 mio. din, nekaj več kot 6 mio. din neto povečanja poslovnega sklada.

Sredstva za osebne dohodke so se povečala v primerjavi z letom 1980 za 19 %, torej za enak procent kot je rast dohodka ter so 3 % pod planom. Izplačani osebni dohodki za 9 mesecev leta 1981 so v primerjavi z določili družbenega dogovora za leto 1981 preokračeni na nivoju delovne organizacije za 9,85 % ali za 15,6 mio. din. Od tega izrazito odstopajo TOZD Vzdrževanje s prekoračitvijo 27,03, TOZD TAP 10,52 in TOZD Orodjarna 9,86. Dogovorjene osebne dohodke po panoškem sporazumu kovinske industrije pa delovna organizacija ni dosegla za 3,66 %, kljub temu, da posamezne TOZD močno prekoračujejo določila panoškega sporazuma (TOZD Velika oprema 48,06 %).

Analiza rasti osebnih dohodkov pokaže, da je bil za 9 mesecev leta 1981 dosežen povprečni osebni dohodek v delovni organizaciji v znesku 8.615 din ali je za 24 % višji kot v 9 mesecih leta 1980. Primerjave s povprečnim osebnim dohodkom gospodarstva, industrije občine ter povprečnim osebnim dohodkom SR Slovenije in gospodarstva Slovenije pa bo dana takoj, ko bodo pripravljene vsi podatki, ocenjujemo pa, da je realni osebni dohodek delavcev v DO AGIS padel za več kot 20 %.

Povprečna zaposlenost v delovni organizaciji je porastla za 4 % ali za 64 delavcev ter pri upoštevanju rasti cen prodanih proizvodov za cca 30 % po navedbah TOZD Komerciale, lahko sklepamo, da produktivnost v delovni organizaciji ni padla, medtem ko za posamezne TOZD, kot je na pr. TOZD Gumarna ugotavljamo, da je celo porastla za 23 %.

Zaskrbljujoča je analiza odsotnosti z dela, saj je v primerjavi z letom 1980 na račun bolniškega staleža do 30 dni 21 % več izgubljenih delovnih ur in to največ pri TOZD skupnega pomena, kot je TOZD Orodjarna s 64 % porasta, TOZD Vzdrževanje s 46 % in delovna skupnost z 62 %, med proizvodnimi TOZD pa TOZD Velika oprema z 29 %. Padec bolniškega staleža pa ugotavljamo edino v TOZD Servisi za 4 %. Še bolj kritična situacija pa je pri bolniškem staležu nad 30 dni, kjer je porast več kot 38 %, ali več kot 32.000 ur, tako je na pr. DSSS dosegla 92 izgubljenih ur bolniškega staleža na delavca. Tako obnašanje pa je povzročilo, da smo plan dejansko opravljenih ur dosegli le z indeksom 95 % ter so zato bile izplačane nadure višje za 6 % ali skupaj 57.674 nadur. Iz tega lahko sklepamo, da se v delovni organizaciji v 9 mesecih leta 1981 nismo dovolj stabilizacijsko obnašali.

Analiza vezave obratnih sredstev za 9 mesecev leta 1981 pokaže, da so se zaloge materiala dvignile za 21 % ali za 22 mio. din, zaloge proizvodnje v teku za 45 % ali za 22 mio. din, zaloge trgovskega blaga za 70 % ali za 4 mio. din, medtem ko so se zaloge gotovih izdelkov znižale za 5 % ali 1,7 mio. din. Posebej kritične vezave zalog so v TOZD Gumarna pri repromaterialu (indeks 257), nedovršena proizvodnja pri TOZD Precizna mehanika (indeks 249) in gotovih izdelkov (indeks 206).

(Nadaljevanje na 12. strani)

Neprimerno skladišče

Kritična je tudi rast terjatev, ki so povečane za 58 % oz. za 38 mio. din. Pokrivanje teh terjatev gre predvsem na račun nepopravnih obveznosti do dobaviteljev, ki so se povečale za 77 % ali za 32 mio. din ter za 6 % rast kreditov. Pri tem pa moramo tudi upoštevati, da je PFS izdala za približno 60 mio. din lastnih menic. Iz tega tudi sledi, da praktično vse TOZD pri vezavah zalog bistveno odstopajo od dogovorjene vezave po letnem planu poslovanja za leto 1981. Takšno gospodarjenje z zalogami pa pomeni dodatne vezave obratnih sredstev, ki jih je možno zagotoviti le z dodatnim najemanjem kreditov, kri katerih pa je napovedana rast obrestne mere. Vzrok za porast zalog je predvsem v nenormalnih pogojih na nabavnem trgu, v znatni meri pa tudi v neuskajenosti delovanja OPD-jev in nabave, kar povzroča nenehne prekoračitve mesečnih finančnih planov, kar pa dodatno poslabšuje likvidnost delovne organizacije in zmanjšuje že itak skromno investicijsko sposobnost delovne organizacije.

Investicijska dejavnost delovne organizacije je v 9 mesecih leta 1981 zelo skromna ter v glavnem zajema zaključevanje investicij, začetih v preteklih obdobjih. Spremenjeni pogoji investiranja so praktično v celoti ohromili nadaljnje investiranje v delovni organizaciji, kajti obračunana amortizacija po minimalnih stopnjah je skoraj v celoti namenjena za odplačila anuitet iz najetih dolgoročnih kreditov za osnovna sredstva. Nove investicijske programe pa bo možno izvesti le na osnovi združenja sredstev znotraj delovne organizacije in le v manjši meri s tujimi viri. Zato predlagamo, da OPD-ji in TPP-ji ponovno analizirajo razpoložljive proizvodne kapacitete ter jih bolje izkoriščajo, manjkajoče pa zagotovijo s kooperacijo in v povezovanju z malim gospodarstvom. Pri tem bi kazalo prečistiti posamezne proizvodne programe ter izločiti manj pomembne in manj interesantne ter dati prednost novim proizvodnim programom, ki bi prinašali večjo akumulacijo, kar je zlasti pomembno v sedanjem trenutku, ko je zajezjen dvig prodajnih cen.

Glede na dosežene 9 mesečne poslovne rezultate pa ugotavljamo, da imamo v delovni organizaciji:

— TOZD, ki so ustvarile določen dohodek, vendar se njihovi poslovni rezultati v primerjavi s I. polletjem znižujejo (TOZD TAP, Precizna mehanika, Vzmetarna),

— TOZD, ki poslujejo na meji rentabilnosti (TOZD Kovinska obdelava in TOZD Orodjarna),

— TOZD, ki dosegajo višje poslovne rezultate od načrtovanih (TOZD Komerciala, Vzdrževanje),

— TOZD, ki poslujejo z izgubo (TOZD Gumarna, Velika oprema),

— TOZD, ki dosegajo postavljene planske rezultate (TOZD Servis).

Devetmesečna analiza poslovanja TOZD Gumarne pokaže, da se je izguba, ugotovljena ob polletju v znesku 9.888.000,00 din dvignila na 10.246.000,00 din, vendar smo pri podrobni analizi poslovanja te TOZD ugotovili, da je minimalni porast izgube predvsem vzrok realiziranih poslovnih rezultatov iz II. kvartala leta 1981, ko je izguba strmo porasla in pa delnega odpisovanja stroškov, ki se nanašajo še na poslovanje leta 1980. Tako je izguba naraščala vse do konca avgusta, ko je dosegla znesek din 12.370.000,00 ter je dejansko šele meseca septembra dosegla TOZD Gumarna prelomnico v poslovanju z izgubo, saj je prvič v letu 1981 dosegla ostanek dohodka več kot 2 mio. din, kar je ugodno vplivalo na začetek zniževanja izgube. Brez dvoma bi bili učinki zniževanja izgub mnogo višji, v kolikor bi bili realizirani začrtani ukrepi v predsanacijskem programu TOZD Gumarne, ki se nanašajo na ekonomsko pomoč ostalih poslovnih udeležencev TOZD Gumarne, tako znotraj delovne organizacije, kot zunaj. Od vseh vlog, naslovljenih na posamezne udeležence je bila ugodno rešena le vloga na Skupne rezerve SO Ptuj, ki so odobrile kredit v višini izgube za dobo 11 mesecev po 6,5 % obrestni meri in pa SIS za stanovanjsko izgradnjo, ki je TOZD Gumarno oprostila plačevanja stanovanjskega prispevka za leto 1981. Ostale vloge so bile s subjektivnimi argumenti zavržene ali pa nanje, kljub urgenca s strani strokovnih služb DO AGIS, sploh ni bilo odgovora. Tako je kolektiv TOZD Gumarne bil v III. kvartalu v glavnem prepu-

ščen samemu sebi in novemu vodstvu, ki je z radikalnimi ukrepi v razmeroma kratkem času, v sodelovanju s strokovnimi službami TOZD Gumarne, DSSS in TOZD Komerciala znatno uspelo dvigniti obseg proizvodnje, uvesti nov proizvodni program, prenehanje iz SA-VE, delno korigirati prodajne cene, znižati izmet, predvsem pa povečati produktivnost in izkoriščenost razpoložljivih kapacitet, s tem pa tudi dvigniti mesečno realizacijo od 10,5 mio. din v I. polletju, na več kot 15 mio. din v III. kvartalu.

Prognoza poslovanja za IV. kvartal leta 1981 pa nakazuje, da vključ v zastavljenemu dobremu poslovanju v TOZD Gumarni v III. kvartalu, v kolikor ne bodo realizirani dosledno ukrepi iz predsanacijskega programa, bo TOZD Gumarna zaključila poslovanje z izgubo, ki pa jo bo možno pokriti iz rezervnega sklada TOZD Gumarne in rezervnih skladov TOZD združenih v DO AGIS. Zato predlagamo, da se ponovno apelira na vse poslovne udeležence TOZD Gumarne, da ponovno proučijo možnost nudenja ekonomske pomoči, nakazane v predsanacijskem programu TOZD Gumarne.

Se bolj kritična situacija pa je nastala pri poslovanju TOZD Velike opreme, kjer je porasla izguba od 1.026.000,00 na 4.529.000,00 din, predvsem kot posledica nesprejemljivega razkoraka med rastjo prodajnih cen in rastjo cen repromaterialov, kjer ugotavljamo, na osnovi posebnih analiz, pri posameznih proizvodih, da je cena osnovnih materialov, iz katerih je napravljen proizvod, višja od prodajne cene gotovega izdelka. Zato se nam zdi povsem nesprejemljiv ukrep republiškega inšpektorja za cene, ki vztraja le pri 25 % rasti prodajnih cen gotovih proizvodov TOZD Velike opreme za leto 1981. Če k temu dodamo, še ostalo problematiko temeljne organizacije, kot je povečana rast zalog, povečanje števila ur bolniškega staleža, nerešeni devizni problemi temeljne organizacije (neplačane licenčnine iz leta 1979, 1980 in 1981), obremenjevanje za pospešeno rast stroškov za polizdelke, dobavljene iz strani TOZD TAP ter neuresničevanje zastavljenih ukrepov v predsanacijskem programu TOZD Velike opreme, zlasti v tistem delu, ki se nanaša na ekonomsko pomoč tej temeljni organizaciji, lahko govorimo o eksistenčnem vprašanju te TOZD, ter je zato brezpogojno nujno, da vse strokovne službe v DO AGIS in v TOZD takoj pristopijo k pospešeni analizi in evidentiranju vzrokov za nastalo izgubo ter k doslednemu izvajanju ukrepov iz predsanacijskega programa TOZD Velika oprema. V nasprotnem bo TOZD zaključila poslovno leto še z večjo izgubo, kot jo ugotavljamo ob koncu 9-mesečja leta 1981.

Analiza poslovanja obrata družbene prehrane pokaže, da je obrat zaključil sicer brez izgube, vendar ni rezerviral potrebnih naložb za sklade. Ugotavljamo tudi, da je cena živin v zadnjem kvartalu skokovito porasla, ter smo zato izdelali predlog za povišanje cene toplaga obroka za IV. kvartal v taki meri, da bo lahko obrat zaključil brez izgube in s planiranimi naložbami v sklad skupne porabe.

Analiza finančnega poslovanja obratne ambulante pa pokaže, da je obratna ambulanta zaključila 9-mesečno poslovanje z izgubo 170.000 din, ker ni dosegla planiranega števila faktorjev. V teku so dogovori z Zdravstveno skupnostjo Ptuj, da obratni ambulanti DO AGIS prizna odkup programa, s čemer bi bila v celoti pokrita izguba obratne ambulante. Daljša odsotnost vodje obratne ambulante pa je brez dvoma vplivala tudi na naglo rast bolniškega staleža, kot smo omenili v prednjem delu poročila.

Iz analize izvršitve programa dela DSSS posezemama, da posamezni sektorji niso izvršili vseh zastavljenih nalog v programu dela, deloma tudi iz objektivnih razlogov, kot je nepopolna reorganizacija posameznih sektorjev (računovodstvo, AOP), kjer po trimesečnem poslovanju teh sektorjev, delavci v teh sektorjih še vedno nimajo odločb o razporeditvi in o ocenitvi delovnih nalog, kar brez dvoma vpliva na kvaliteto dela teh delavcev in pa na njihovo zainteresiranost za delo.

Na področju samoupravnih aktov je še vedno čutili mirovanje, tako se stvari niso bistveno premaknile pri pripravi predlogov Samoupravnega sporazuma o združenju v DO AGIS ter novega Samoupravnega sporazuma o enotnih merilih in osnovah za pridobivanje, ugotavljanje in delitev dohodka, čistega dohodka, osebnih dohodkov in skupne porabe, za kar nosijo odgovornost pristojne strokovne službe, strokovne komisije, odbor za spremljanje sistema delitve dohodka in osebnih dohodkov ter DPO v DO AGIS. Ugotavljamo pa tudi, da je vsak, še tako pripravljen strokovni predlog na tem področju, podvržen tolikim subjektivnim kritikam, da bo možno le z izrednimi naporii pripraviti referendumski material za sprejem teh aktov.

Vodja računovodskega sektorja:
Zlatko Špoljar

Ljubitelji rekreacije

Ker smo v zimskem času telesne aktivnosti najbolj potrebni, vas vabimo, da se udeležite ene izmed možnosti, ki vam jih lahko nudimo:

kegljanje — vsak torek od 20. do 22.30 in vsak petek od 15. do 17.30 na kegljišču KK Drava Ptuj;

košarka — vsak ponedeljek od 17. do 19. ure v telovadnici osnovne šole Dornava;

nedeljska rekreacija — vsako nedeljo od 9. do 11. ure v športni dvorani Mladika.

Pridite, bodite aktivni in boljše se boste počutili!

CICIBANI POSTANEJO PIONIRJI

Cicibani postnejo pionirji za dan Republike. Pionir ima kapo z rdečo zvezdo. Okrog vratu ima rdečo rutico. Obleden je v temne hlače in belo srjaco. Tovarš TITO je imel rad pionirje.

Evald KRANJČEVIČ 1. C
OŠ Franc Osojnik Ptuj

PIONIR IMA DOBRO SRCE

Pionir se pridno uči. Dober pionir pomaga sošolcem v šoli. Pionir ima dobro srve. Pionirji radi pojejo. Pionir ne laže!

Petra ŠPALR 1. C
OŠ Franc Osojnik Ptuj

ALKOHOL UNIČUJE ZDRAVJE

Alkohol je zelo močna pijača. Za človeško telo je strup. Uničuje nam zdravje. Mnogo ljudi se zaradi tega zdravi v bolnišnicah. Zdravijo se zato, da ne bi več pili alkohola.

Moj atek pa pravi, da je mleko najboljša pijača za otroke in odrasle.

Violeta HADJIHAJ 2. C
OŠ Franc Osojnik Ptuj

„ZA“

Želim si, da bi referendum uspel. Ne bo se mi potrebno voziti v Maribor. Izučila bi se v sodobnih delavnicah. Če se bom vozila v drugo mesto, bom imela manj časa za učenje. Jasna

Želim si, da bi moji vrstniki v Lovrencu na Dravskem polju imeli svetle in tople učilnice.

Dušah

Bojim se teme in vožnje z avtobusom. Zjutraj rad dolgo spim. Zato očka in mamica glasujta ZA referendum, ker bom tudi jaz hodil v ta srednješolski center!

Miro

Očka in mamico prepričujem naj glasujeta ZA. Toda mamica se še ni odločila. Nimam več veliko časa. Moram jo prepričati, kajti tudi jaz bom hodila v ta center.

Snežana

Misli in želje učencev 5. b razreda OŠ Tone Žnidarič, Ptuj

To, kar bi lahko zgradili, če bo referendum uspel, bo koristilo srednješolcem, nižješolcem, posebno pa zanj navijamo mi osmošolci, ki se moramo v tem letu odločiti za smer izobraževanja.

Čerček Hermina 8. b

Upam in želim, da bo tudi ta referendum uspel, posebno še, ker bom tudi jaz obiskoval srednješolski center in bi rad imel dobre pogoje za učenje.

Gavez Bojan 8. b

PIONIR

Pionir je pridn. Pionir nese zastavo. Pionir poje pesmico. Vsi pionirji se pridno učijo. Kmalu bom tudi jaz pionir.

Goran PAULINIČ 1. C
OŠ Franc Osojnik Ptuj

ZAKAJ IMAM RAD SVOJO DOMOVINO?

Svojo domovino imam rad zato, ker se bori za mir in svobodo.

ALEŠ FRAS

Mojo domovino imam rad, ker je lepa in svobodna.

ALJOŠA POHAR

Svojo domovino imam rada, ker v njej živimo svobodno.

ALENKA ILEČ

Imam jo rad, ker je lepa, svobodna in v njej živijo pošteni hrabri in delovni ljudje.

DANILO SAGADIN

Svojo domovino imam rada zato, ker v njej živijo svobodni bratski narodi.

MARJANCA HORVAT

Rada imam svojo domovino zato, ker je lepa in ker so jo ustanovili partizani.

SUZANA KUMER

Svojo domovino imam rad zato, ker sem svobodn, hodim v šolo in se učim materin jezik.

MILAN EMERŠIČ

Svojo domovino imam rad zato, ker je zame najlepša in ker ima poštene in hlabre ljudi.

ANDREJ SATLER

Domovino imam rada zato, ker v njej živijo zavedni in pošteni Slovenci in drugi bratski narodi.

MOJCA MURŠIČ

UČENCI 4. C
OŠ Franc Osojnik Ptuj
PTUJ

Res pa je tudi, da vsi ne bodo »ZA«. Nekateri bodo rekli: »Saj ta šola ne bo mojemu otroku ničesar nudila!« Že res! Toda ali ne bi takšni pomislili malo naprej. Mogoče pa bodo njihovi vnuki obiskovali to šolo.

Zato učenci, pišimo in rišimo po pločnikih in lepimo plakate, objasnimo ljudem, kako zelo potrebni so ti prostori.

Vidovič Milica 8. b

NAROČILNICA

Tovariš mizar naredi mi lakirano »stalažo« za moj televizor. Stroške, pa saj veš, piši pač na skupne službe...

Ja dragi prijatelj vsa podobna naročila sprejemam izključno pri sosedu »Ribiču« do leta 1986.

DELAVCI, KI SO SKLENILI DELOVNO RAZMERJE V MESECU OKTOBRU 1981

DELOVNA SKUZNOST SKUPNIH SLUŽB

- RAVNJAK KAREL, dipl. ing. el. teh. organiziranje in program. zahtev. program. — nedoločen čas
- FIRBAS SLAVICA, dipl. ekonom. pripravnik — nedoločen čas
- ZMAUCMARJANA, delavka pomivanje posode — nedoločen čas
- LOVRENCIČ FRANC, delavec vratarsko čuvajska dela — nedoločen čas
- LOVRENCIČ FRANC, delavec vratarsko čuvajska dela — nedoločen čas

TOZD AVTOOPREMA

- FURJAN BRIGITA, delavka montiranje zavor — določen čas
- ZEMLJAK SLAVKO, rezkalec struženje na BRT-36, BRT-50 — vrnitev iz JLA
- MAZERA DRAGO, strugar ostrenje manj zaht. orodij — nedoločen čas
- VALIČ ROMAN, strugar struženje na BRT-36, BRT-50 — nedoločen čas
- HLIŠ SLAVKO, delavec stiskanje na srednji stiskalnici — nedoločen čas

TOZD GUMARNA

- ZUPANIČ JANEZ, delavec transportiranje — nedoločen čas
- PLOHL MIRAN, delavec skladiščenje OM — določen čas
- DREVENSEK STANISLAV, delavec vulkaniziranje gumi teh. izd. — nedoločen čas
- ŠORI JOŽEF, delavec vulkaniziranje gumi teh. izd. — nedoločen čas
- ZAJC IVAN, promet. tehnik vulkaniziranje gumi teh. izd. — nedoločen čas
- TOPOLOVEC VLADISLAV, delavec vulkaniziranje gumi teh. izd. — nedoločen čas
- VIDOVIČ FRIDERIK, delavec vulkaniziranje gumi teh. izd. — nedoločen čas
- ZURAN FRANC, delavec vulkaniziranje gumi teh. izd. — nedoločen čas
- KRAJNC JOŽEF, delavec vulkaniziranje gumi teh. izd. — nedoločen čas
- BRATUSEK FRANC, delavec vulkaniziranje gumi teh. izd. — nedoločen čas
- PIRNAT MARIJA, prod. živ. str. ročno obrezovanje in brušenje gum. izd. — nedoločen čas
- KRAJNC ALOJZ, delavec vulkaniziranje gumi teh. izd. — nedoločen čas
- KOCMUT MARJAN, delavec vulkaniziranje gumi teh. izd. — nedoločen čas
- PROSENJAK FRANC, delavec vulkaniziranje gumi teh. izd. — nedoločen čas
- KOLEDNIK MILAN, delavec vulkaniziranje gumi teh. izd. — nedoločen čas
- ŠTUMBERGER FRANC, voznik vulkaniziranje gumi teh. izd. — nedoločen čas

- ŽIZEK DARKO, delavec vulkaniziranje gumi teh. izd. — nedoločen čas
- HORVAT FRANC, delavec vulkaniziranje gumi teh. izd. — nedoločen čas

TOZD KOVINSKA OBDELAVA

- HOLC STANISLAV, mont. vod. napr. izsekovanje in vtisk. izd. in polizd. — nedoločen čas
- MURKO MIRAN, delavec struženje polizdelkov in izdelkov — nedoločen čas
- ZGEČ IVAN, ključavničar montiranje zav. valjev, dr. izd. in polizd. — nedoločen čas

TOZD ORODJARNA

- VIDMAR IVAN, strugar izv. spec. del na struž. v ob. izd. or. in pr. — nedoločen čas

TOZD VELIKA OPREMA

- MARODI MARJAN, delavec posluževanje pri varjenju — določen čas
- CERNEJSEK ANTON, delavec posluževanje pri varjenju — določen čas
- HABJANIČ DARINKA, delavka vrtanje podsklopov — določen čas
- VIDOVIČ JOŽEF, delavec posluževanje pri varjenju — določen čas
- ŠAJHER ALOJZ, strojni tehnik vodenje izmene na stiskalnicah — nedoločen čas
- JAGARINEC BLAŽ, delavec posluževanje pri varjenju — določen čas
- TEKMEC KATARINA, delavka vrtanje podsklopov — določen čas
- KOZEL SREČKO, delavec posluževanje pri varjenju — določen čas
- KRAJNC SREČKO, delavec posluževanje pri varjenju — določen čas
- VINDIŠ SLAVKO, delavec posluževanje pri varjenju — določen čas
- KOKOT ZLATKO, delavec posluževanje pri varjenju — določen čas

TOZD PRECIZNA MEHANIKA

- ZOREC RADOVAN, strojni tehnik konstruiranje manj zaht. naprav za kon. mer. reg. — nedoločen čas

TOZD VZDRŽEVANJE

- JAGARINEC ELIZABETA, delavka čiščenje proizvodnih prostorov — nedoločen čas
- BUKOVEC JOSIPA, delavka čiščenje proizvodnih prostorov — določen čas
- PUKŠIČ FRANC, dipl. ing. el. teh. vodenje odd. prevent. el. vzdržev. — nedoločen čas
- HVALEČ MARIJA, delavka čiščenje proizvodnih prostorov — nedoločen čas
- PETEK DANIEL, elektroinstalater najzaht. prev. vzdržev. el. napr. in strojev — nedoločen čas

DELAVCI, KI SO PREKINILI DELOVNO RAZMERJE V MESECU OKTOBRU 1981

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

- STOPANJIK FRANC, ing. varstva pri delu, urejanje požarne varnosti — redni odp. rok

TOZD AVTOOPREMA

- KAČAREVIČ MARJANA, strugar vrtanje polizd. na enovrt. vrt. str. — sporazumno
- MAJCENOVICH VLADIMIR, delavec stiskanje na srednji stisk. — sporazumno
- GREGOREC STANKO, delavec galvaniziranje izdelkov — sporazumno
- VOGRINEC SLAVKO, delavec struženje na RTS-26, RTS-28 — sporazumno

TOZD KOMERCIALA

- PODBEVSEK DANIELA, ekonomist vodenje sl. zun. trgovine — sporazumno

TOZD GUMARNA

- TAŠNER JANEZ, delavec vulkaniziranje gumi teh. izd. — na lastno željo

- MEZNARIČ DARINKA, delavka ročno obrezovanje in bruš. gum. izd. — na lastno željo
- KOLEDNIK BOJAN, delavec skladiščenje OM — odslužitev vojaškega roka

TOZD VELIKA OPREMA

- KELENC SREČKO, delavec ročna dela, priprav. dela — na lastno željo
- BRUS FRANC, delavec stiskanje na težji stiskalnici — prestopanje zap. kazni
- STOPNIŠEK ANTON, delavec montiranje sedežev — delo za določen čas

TOZD ORODJARNA

- HRENIČ ZLATKO, orodjar izvajanje zaht. del na vzdrž. or. za TOZD GUM. — sporazumno

TOZD VZDRŽEVANJE

- JURGEČ SREČKO, ing. elektrotehnik vod. odd. industr. elektron. in telefonije — odsluž. voj. roka
- BURJAN ELIZABETA, delavka čiščenje poslov. prost. in sanit. — sporazumno

